

**Agencia Națională pentru Reglementare în
Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova**

Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III - 2017

Cuprins:

Prefață.....	3
1. Caracteristică generală.....	5
2. Telefonie mobilă.....	8
2.1. Date generale. Dinamica pieței.....	8
2.2. Utilizatori și penetrare	10
2.3. Evoluția traficului	13
3. Telefonie fixă.....	14
3.1 Dinamica pieței	14
3.2 Abonați și penetrare	16
3.3 Evoluția traficului	18
4. Acces la Internet la puncte fixe și mobile	18
4.1 Dinamica veniturilor.....	18
4.1.1 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte fixe	19
4.1.2 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte mobile	22
4.2.1 Abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet la puncte fixe	27
4.2.2 Abonați și penetrarea serviciului de acces dedicat la Internet mobil	31
5. Difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale	34
5.1 Date generale. Dinamica pieței.....	34
5.2 Abonați și penetrare	36

Prefață

Raportul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) **Evoluția pieței de comunicații electronice tr.3 2017** a fost elaborat în baza datelor acumulate din rapoartele statistice prezentate de către furnizorii de comunicații electronice.

ANRCETI colectează datele statistice de la furnizori privind situația trimestrială pe toate segmentele pieței de comunicații electronice, în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007 (în continuare - Legea 241/2007). În baza datelor raportate de furnizori, specialiștii ANRCETI acumulează informația necesară pentru evaluarea tendințelor existente pe segmentele pieței de comunicații electronice și pentru efectuarea analizelor de piață. ANRCETI publică trimestrial pe pagina sa web oficială rapoarte care reflectă situația pe segmentele pieței de comunicații electronice, iar în fiecare an, până în data de 30 aprilie, face public raportul privind evoluția pieței în anul precedent.

Comentariile și întrebările cititorilor pe marginea conținutului și formatului prezentului raport pot fi expediate la adresa electronică: raport.statistic@anrceti.md.

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

Indicatori	Tr.3 2016	Tr.2 2017	Tr.3 2017	Schimbare
Servicii de telefonie mobilă				
Utilizatori, total:	4.365.517	4.476.933	4.493.049	0,36%
Utilizatori activi	3.797.026	3.733.463	3.753.748	0,54%
- persoane fizice	3.543.780	3.476.699	3.496.124	0,56%
- persoane juridice	253.246	256.764	257.624	0,3%
Volumul total de trafic în rețele mobile (mil. minute)	1.560,0	1.570,8	1.551,1	-0,57%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	262	266	262	-
Mesaje SMS (mil.)	210,2	196,7	203,4	-3,24%
Mesaje MMS (mil.)	0,43	0,42	0,35	-18,60%
Rata de penetrare la 100 locuitori	122,87%	126,08%	126,53%	3,66 p.p.
Venituri (mil. lei)	938,6	853,5	874,0	-6,88%
ARPU (lunar, în lei)	88,4	76,1	77,8	-11,99%
Servicii de acces la Internet mobil				
Utilizatori acces Internet mobil în bandă largă, total:	1.777.838	2.126.917	2.376.847	11,75%
- utilizatori acces dedicat Internet mobil	304.450	309.912	311.012	0,35%
Rata de penetrare acces Internet mobil bandă largă (la 100 loc.)	50,00%	59,90%	66,90%	16,9 p.p.
- penetrare acces dedicat Internet mobil în bandă largă	8,57%	8,73%	8,76%	0,19 p.p.
Venituri acces Internet mobil, total (mil. lei)	189,0	220,5	241,9	28,0%
- venituri acces dedicat Internet mobil (mil. lei)	69,5	71,3	73,5	5,7%
ARPU acces Internet mobil dedicat (lunar, lei)	76,9	77,2	78,9	2,6%
Trafic Internet mobil dedicat (modem), TB	8.990	10.256	10.253	14,0%
Trafic Internet mobil utilizatori voce (telefon), TB	3.172	5.235	5.910	86,3%
Venituri M2M (mil. lei)	2.220,0	2.488,3	2.472,9	11,4%
Abonați M2M	28.890	32.216	33.421	3,7%
Servicii de telefonie fixă				
Abonați (linii telefonice)	1.185.756	1.158.450	1.151.746	-0,6%
- persoane fizice	1.044.611	1.020.909	1.015.241	-0,6%
- persoane juridice	141.145	137.541	136.505	-0,8%
Rata de penetrare la 100 locuitori	33,40%	32,62%	32,40%	-1 p.p.
Volumul total de trafic în rețele fixe (mil. minute)	418,5	392,5	369,7	-11,7%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	181	174	164	-9,4%
Venituri (mil. lei)	205,7	177,0	170,9	-16,9%
ARPU (lunar, lei)	57,7	50,7	49,3	-14,6%
Servicii de acces la Internet fix				
Abonați	548.397	569.168	574.170	0,9%
- persoane fizice	518.218	537.260	542.702	1,0%
- persoane juridice	30.179	31.908	31.468	-1,4%
Rata de penetrare	15,4%	16,0%	16,2%	0,8 p.p.
Venituri (mil. lei)	282,5	303,1	320,7	13,5%
ARPU Internet fix (lunar)	172,6	178,3	187,0	8,4%
Venituri transmisiuni date(mil. lei)	15,7	15,0	15,6	-0,6%
Difuzarea și retransmisia programelor audiovizuale				
Abonați TV contra plată	270.610	261.568	319.437	22,1%
Rata de penetrare TV contra plată	7,63%	7,37%	9,0%	1,37 p.p.
Venituri (mil. lei)	69,7	63,1	60,5	-13,2%
ARPU TV contra plată (lunar)	46,9	48,4	45,0	-4,0%
Venituri din alte activități în domeniul de comunicații electronice (mil. lei)	140,5	167,6	160,1	13,9%
Total venituri în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	1.722,20	1.650,59	1.675,23	-2,7%

1. Caracteristică generală

În tr.3 2017, valoarea totală a celor cinci piețe de comunicații electronice (telefonie mobilă, acces la Internet la puncte mobile și puncte fixe, telefonie fixă, difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale) și alte venituri din CE a însumat 1 mld. 675,2 mil. lei. Cele mai semnificative vânzări au fost înregistrate pe piața de telefonie mobilă și cea de acces la Internet și transmisiuni de date – de 874 mil. lei și, respectiv, de 336,3 mil. lei (Figura 1).

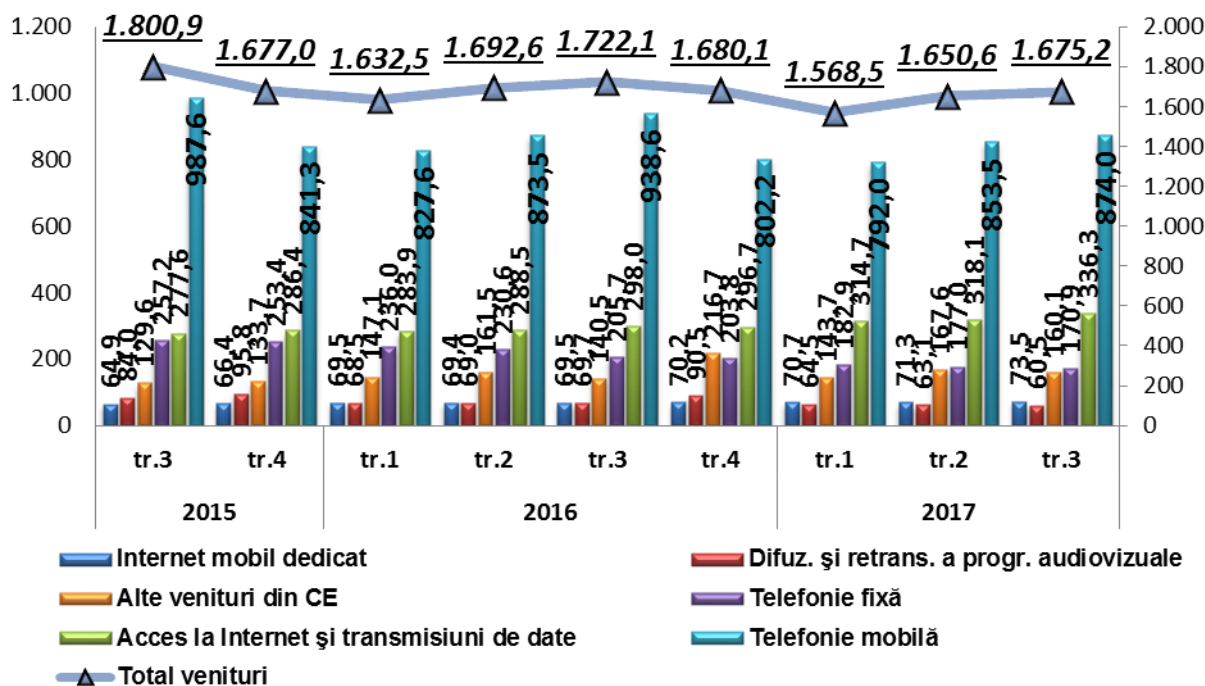

Figura 1. Evoluția sectorului de comunicații electronice, în funcție de venituri (mil. lei)

Urmare a acestei evoluții, ponderea serviciilor de acces la Internet și transmisiuni de date a constituit 20,07%, a serviciilor de Internet mobil dedicat a constituit 4,39%, a serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale 3,61%, iar ponderea serviciilor de telefonie fixă a constituit 10,20%, a serviciilor de telefonie mobilă a constituit 52,17% (Figura 2).

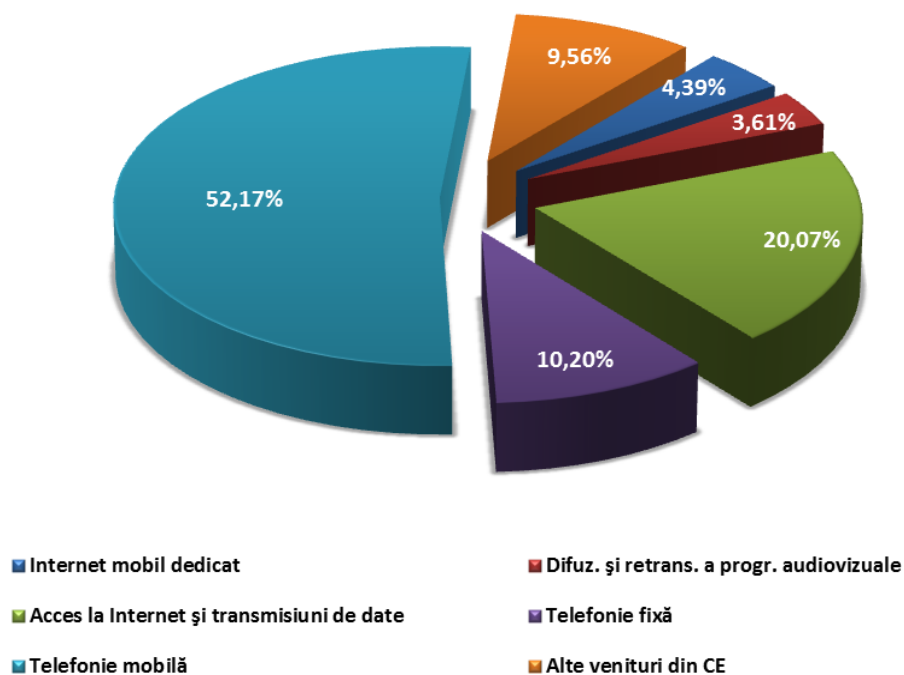

Figura 2. Structura pieței de comunicații electronice, în funcție de venituri

Numărul total de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice s-a majorat, față de tr.4 2016, cu 1,75% și a constituit circa 6,8 mil. (Figura 3).

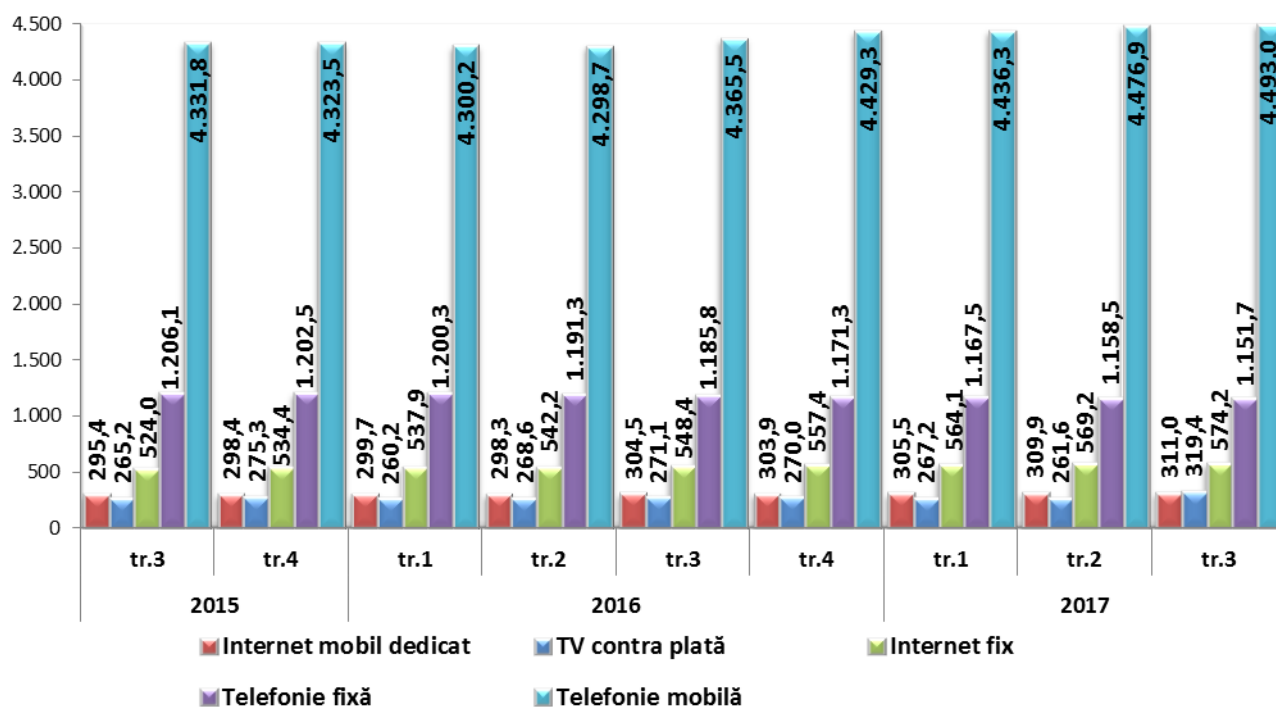

Figura 3. Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice (în mii)

Rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă a ajuns, conform situației din 30 septembrie 2017, la nivelul de 126,5 %, iar la telefonie fixă la 32,4%. Pe piețele de acces la

Internet în bandă largă la puncte fixe, servicii TV contra plată și Internet mobil dedicat valoarea acestui indicator a fost de 16,2%, de 9% și, respectiv, de 8,8% (Figura 4).

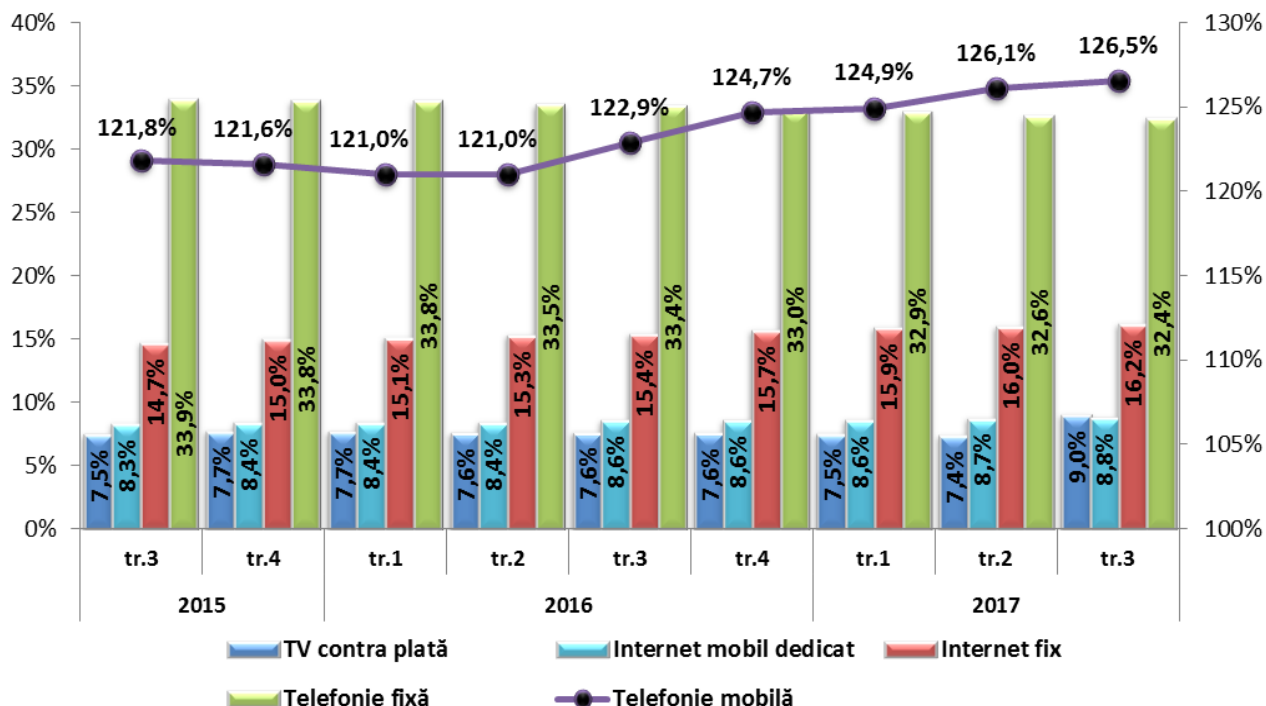

Figura 4. Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de comunicații electronice

În tr.3 2017, cel mai semnificativ venit mediu lunar per utilizator (ARPU) a fost înregistrat, ca de obicei, pe piața serviciilor de acces la Internet fix – de 187 lei și la Internet mobil dedicat – de 78,9 lei. La serviciile de telefonie fixă acest indicator a alcătuit 49,3 lei, la telefonie mobilă – 77,8 lei și la serviciile TV contra plată – 45 lei (Figura 5).

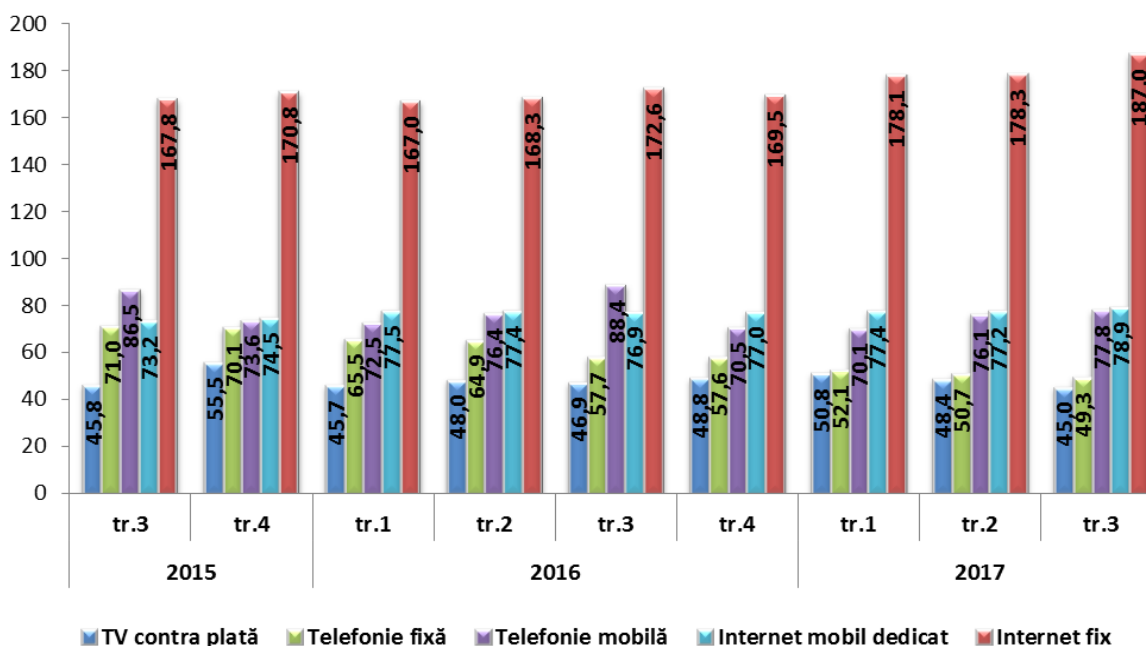

Figura 5. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU (lei)

2. Telefonie mobilă

2.1. Date generale. Dinamica pieței

În tr.3 2017, volumul total al vânzărilor efectuate de furnizorii de telefonie mobilă (S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom" sub marca comercială "Unite") a scăzut, față de tr.3 2016, cu -6,9% și a atins cifra de 874 mil. lei. Veniturile S.A. "Moldtelecom" provenite din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă s-au majorat cu 10,6% și au însumat 40,6 mil. lei, iar S.A. "Moldcell" și S.A. "Orange Moldova" vânzările au scăzut cu -3,4% și -9,4% alcătuind respectiv venit de 266,1 mil. lei și 567,3 mil. lei (Fig. 6).

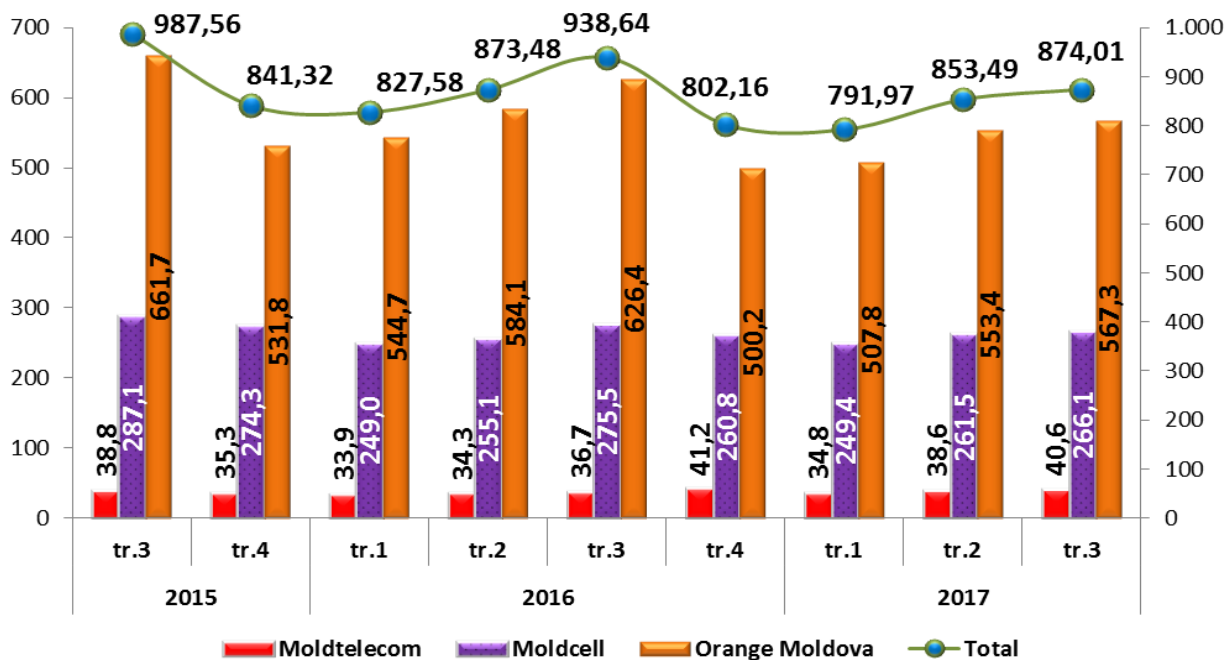

Figura 6. Evoluția veniturilor obținute de furnizorii de telefonie mobilă (mil. lei)

Conform situației la 30.09.2017, S.A. "Orange Moldova" deținea, în funcție de cifra de afaceri, 64,9% din piață, S.A. "Moldcell" – 30,47% și S.A. "Moldtelecom" – 4,63% (Figura 7).

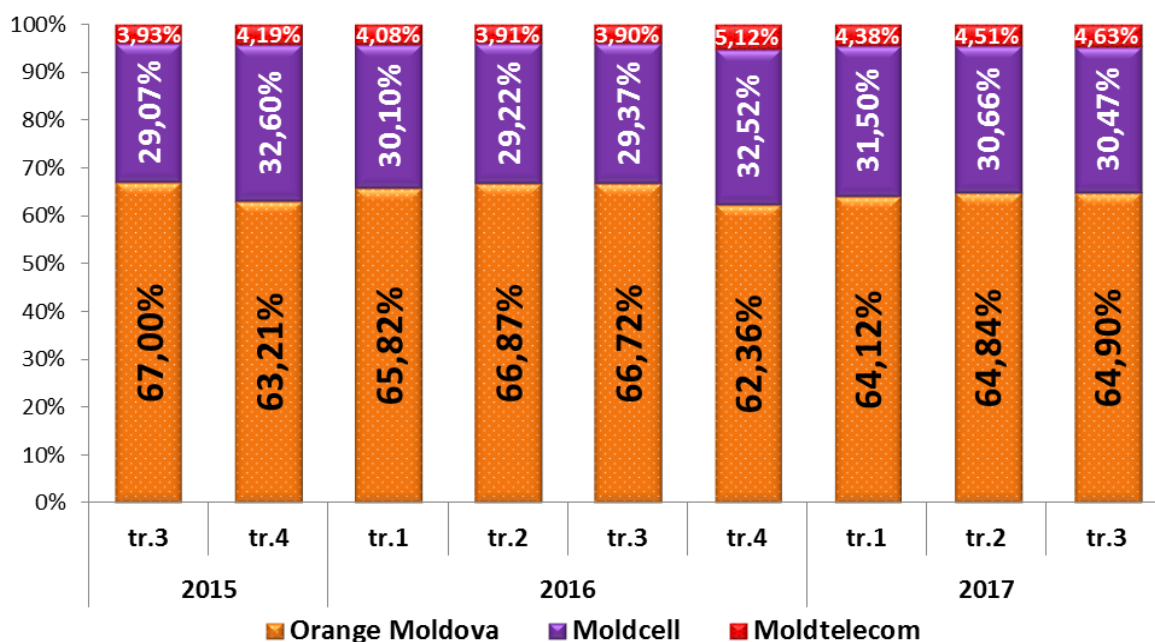

Figura 7. Structura pieței de telefonie mobilă, în funcție de cifra de afaceri

În tr.3 2017, toți cei trei furnizori de telefonie mobilă au înregistrat un venit mediu lunar per utilizator (ARPU) mai mic decât în tr.3 2016, valoarea medie a acestui indicator s-a micșorat cu -7% și a constituit 77,8 lei (Figura 8).

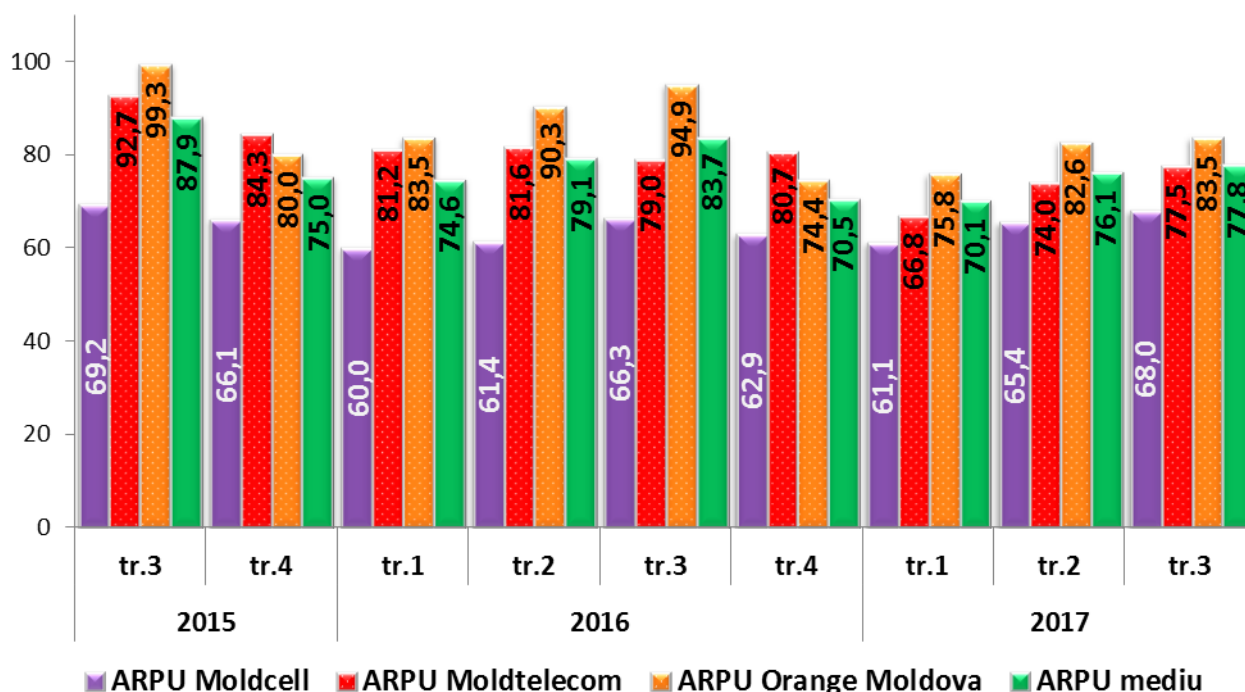

Figura 8. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU (lei)

2.2. Utilizatori și penetrare

În tr.3 2017 numărul utilizatorilor de telefonie mobilă s-a mărit față de tr.4 2016 cu 1,4% și a constituit circa 4 mil. 493 mii, iar rata de penetrare a serviciilor a fost de 126,5% (Figura 9).

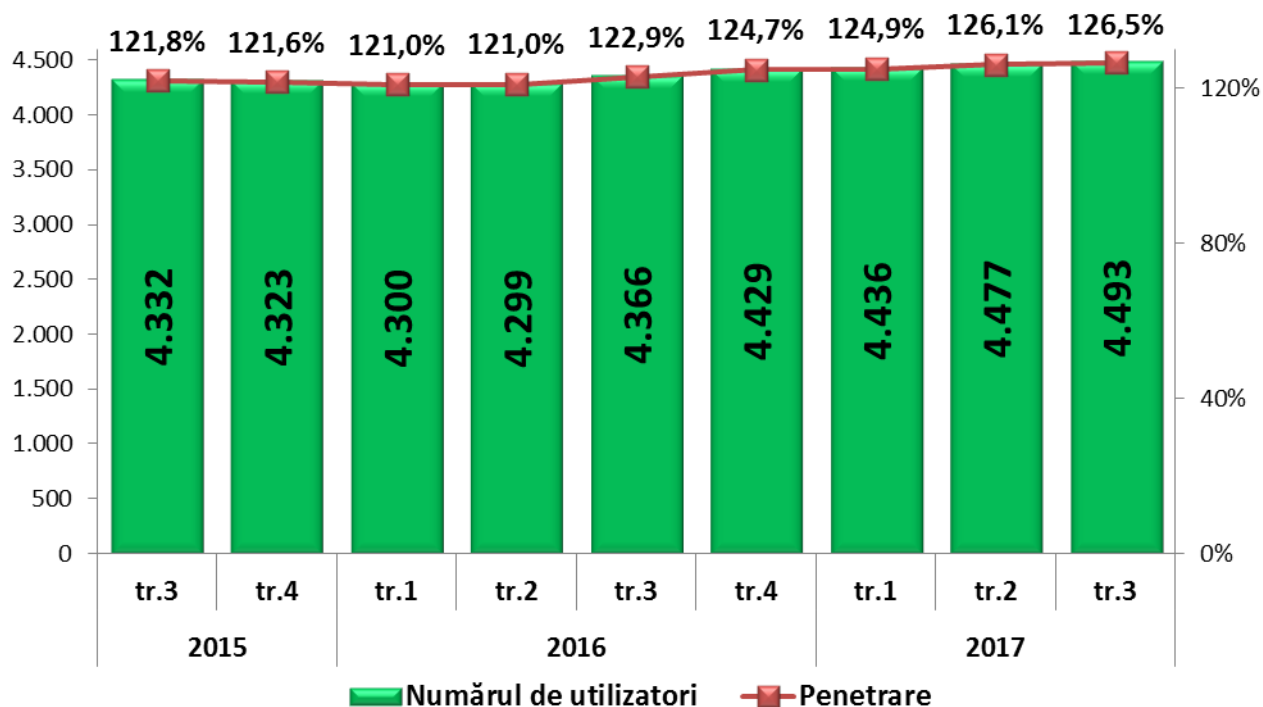

Figura 9. Numărul utilizatorilor (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă

Timp de trei trimestre, cea mai importantă creștere a bazei de utilizatori, în comparație cu finele tr.4 2016 - de 49,9 mii – a fost înregistrată de S.A.” Orange Moldova”. Baza de clienți a acestui furnizor a ajuns la 2 mil. 617,7 mii, iar numărul utilizatorilor S.A.”Moldtelecom” a crescut cu 15,8 mii și a atins cifra de 366,5 mii. Numărul utilizatorilor S.A.”Moldcell” s-a micșorat cu - 1,9 mii și a alcătuit 1 mil. 508,8 mii (Figura 10).

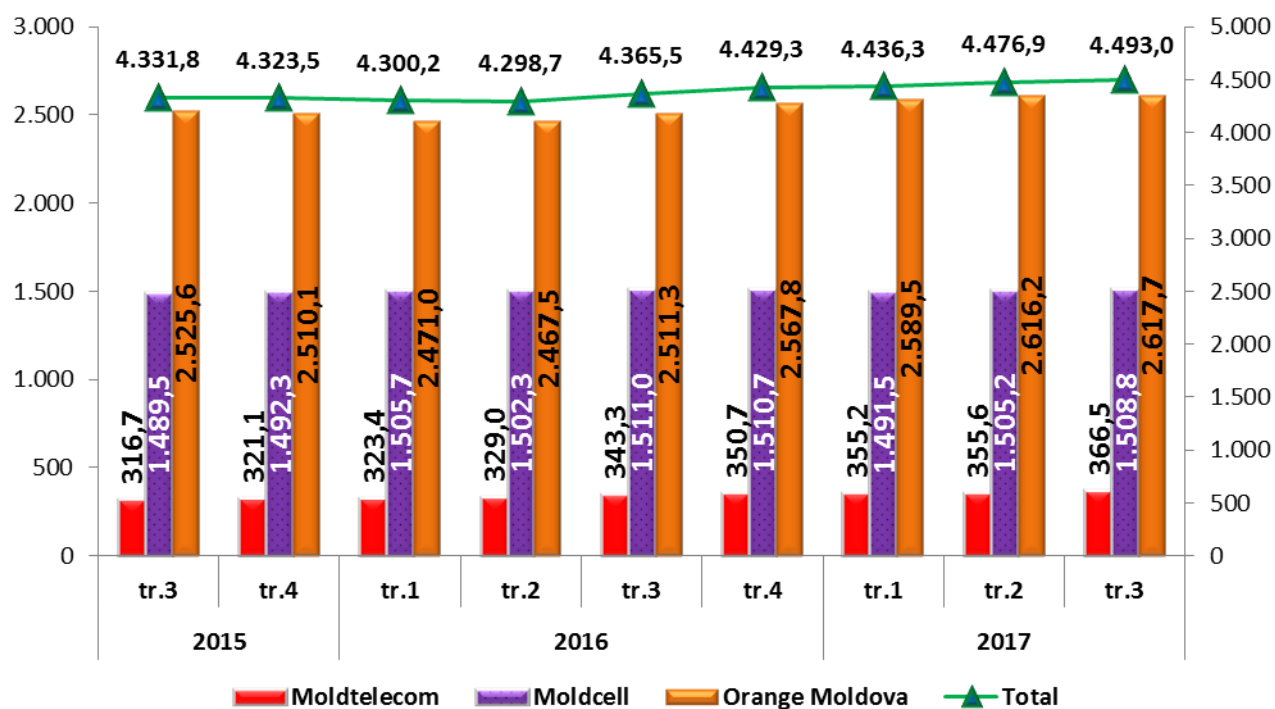

Figura 10. Evoluția numărului de utilizatori de telefonie mobilă per furnizor (mii)

Cea mai semnificativă cotă a pieței de telefonie mobilă, în funcție de numărul de utilizatori - de 58,26% a fost deținută, ca și în perioadele precedente, de S.A."Orange Moldova", S.A."Moldcell" a avut o cotă de piață de 33,58%, iar S.A."Moldtelecom" - de 8,16% (Figura 11).

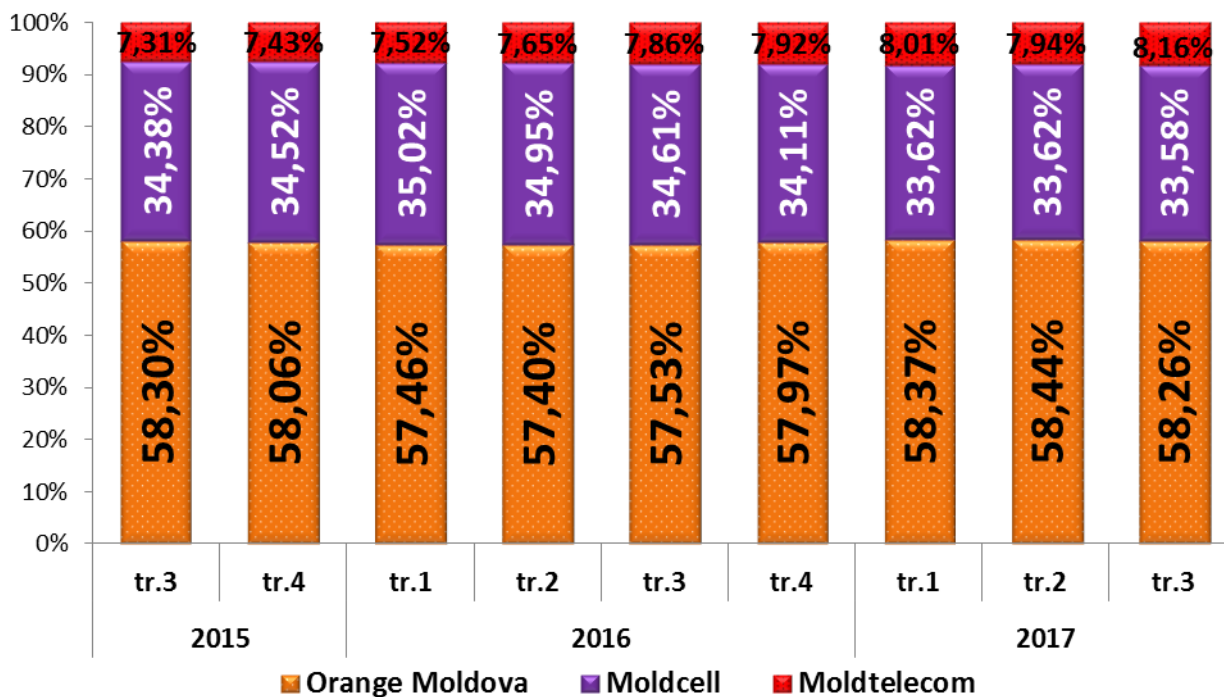

Figura 11. Structura pieței, în funcție de numărul de utilizatori

În tr.3 2017, cota utilizatorilor de telefonie mobilă cu abonamente a fost de 28,3%, iar a utilizatorilor cu cartele preplătite – de 71,7% (Figura 12).

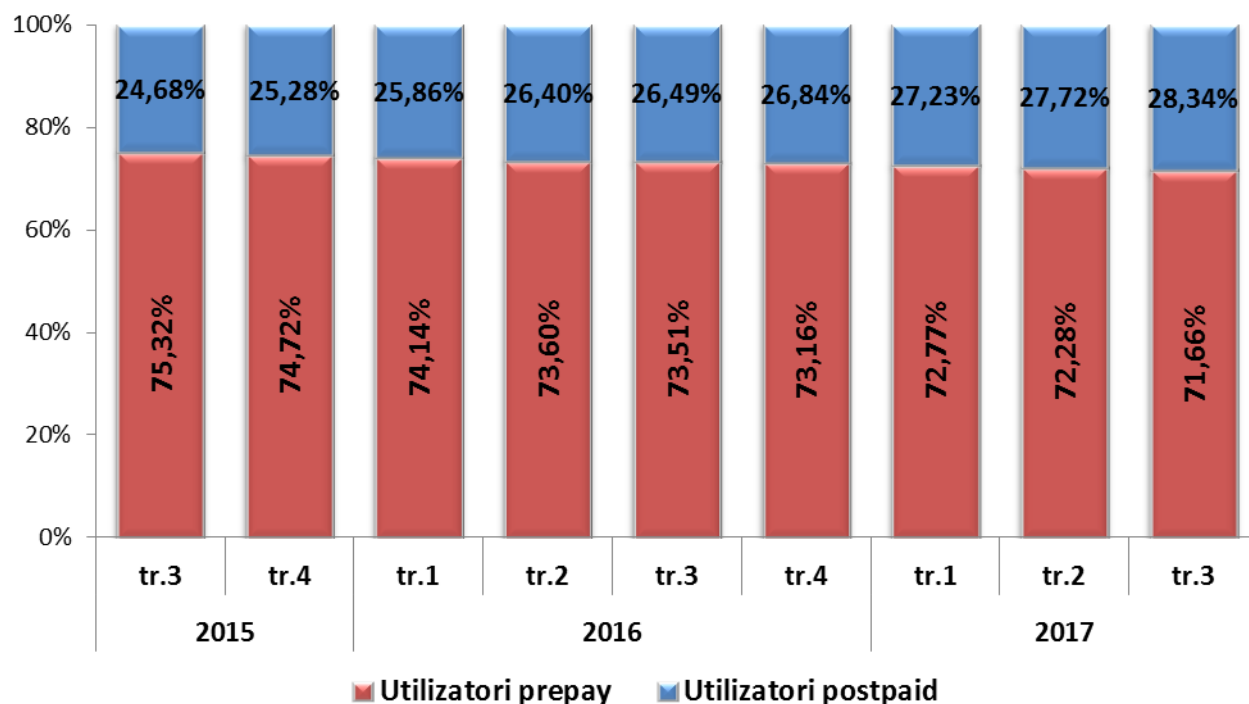

Figura 12. Structura pieței, în funcție de tipul utilizatorilor – prepaid/postpaid

La finele perioadei de raport, din cei 4 mil. 493 mii de utilizatori ai telefoniei mobile, 83,5% au fost utilizatori activi¹, iar 16,5% - utilizatori pasivi (Figura 13).

¹ Conform metodologiei ANRCETI, utilizatori activi sunt considerați utilizatorii care în decursul ultimelor trei luni până la raportarea datelor au consumat cel puțin un serviciu plătit.

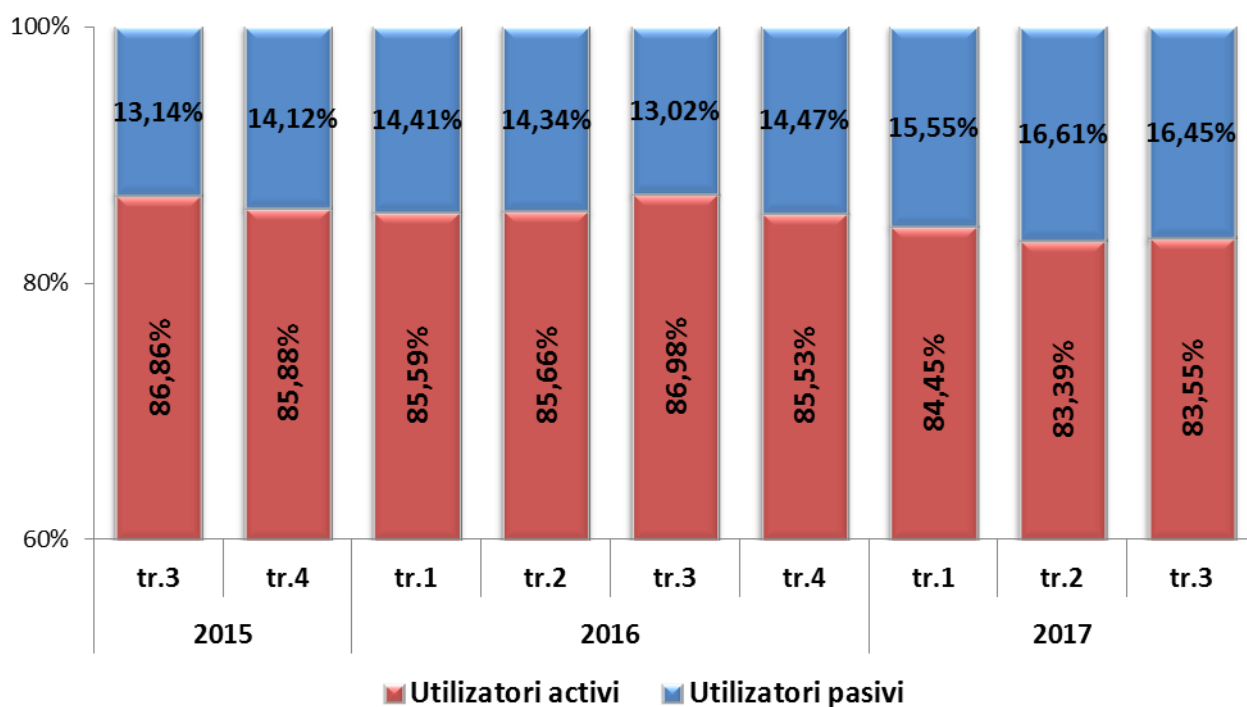

Figura 13. Structura pieței, în funcție de tipul utilizatorilor – activi/pasivi

2.3. Evoluția traficului

În tr.3 2017, volumul total al traficului de voce în rețelele mobile a scăzut, față de tr.3 2016, cu 0,6% și a însumat 1,55 mld. minute.

În perioada de raport, indicatorul MoU (numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator) a rămas la același nivel, față de tr.3 2016, și a constituit 262 minute (4 ore 22 minute). Per furnizor, indicatorul MoU a scăzut la S.A. „Moldtelecom” de la 248 minute în tr.3 2016, la 241 minute în tr. 2 2017 (scădere cu 2,9%), la S.A. “Orange Moldova” a scăzut de la 304 min. la 301 min. (scădere cu 1,1%), iar la S.A. “Moldcell” a crescut de la 196 min. la 198 min. (creștere cu 1,2%) (Figura 14).

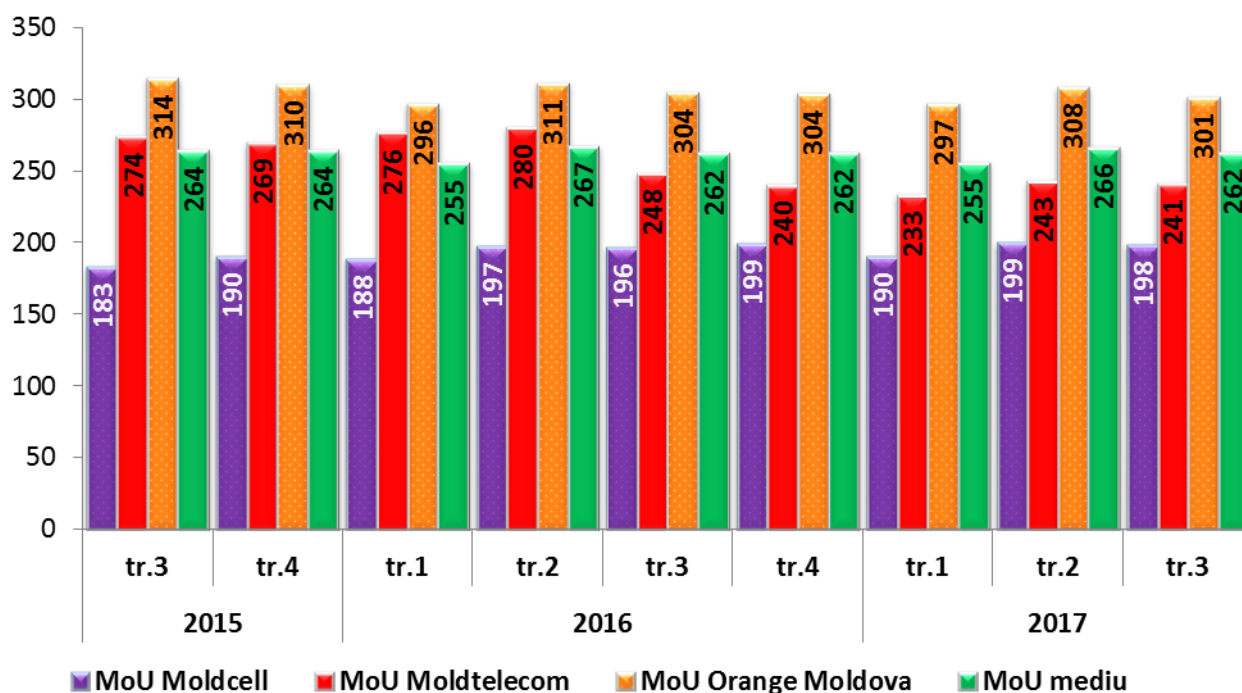

Figura 14. Evoluția indicatorului MoU (minute/lunar)

În trimestrul 3 2017, numărul mesajelor scurte (SMS) expediate prin rețelele mobile a scăzut, față de tr.3 2016, cu 3,2% și a însumat 203,4 mil. SMS, în mediu câte 18 SMS expediate lunar de un utilizator. Totodată, numărul de mesaje multimedia (MMS) s-a micșorat cu 17,7% și a alcătuit 358 mii.

3. Telefonie fixă

3.1 Dinamica pieței

Comparativ cu trimestrul 3 2016, volumul total al vânzărilor pe acest segment de piață a scăzut cu 16,9% și a alcătuit 170,89 mil. lei. Vânzările furnizorului istoric S.A. "Moldtelecom" s-au diminuat cu 17,1% și au constituit 163,8 mil. lei, iar cele ale furnizorilor alternativi s-au diminuat cu 13,4% și au constituit 7 mil. lei (Figura 15).

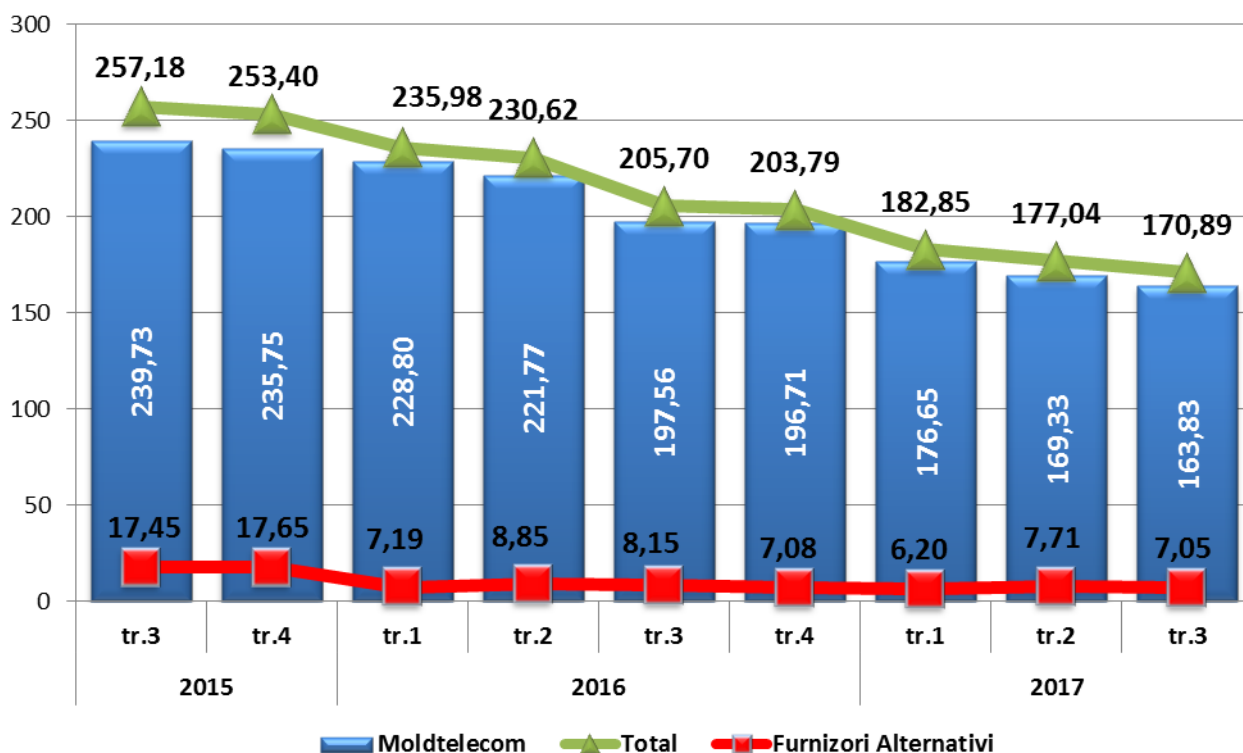

Figura 15. Evoluția pieței serviciilor de telefonie fixă, în funcție de cifra de afaceri (mii lei)

În tr.3 2017, cota de piață în funcție de cifra de afaceri a S.A. "Moldtelecom" și cea a furnizorilor alternativi de telefonie fixă au constituit 95,9% și, respectiv, 4,1% (Figura 16).

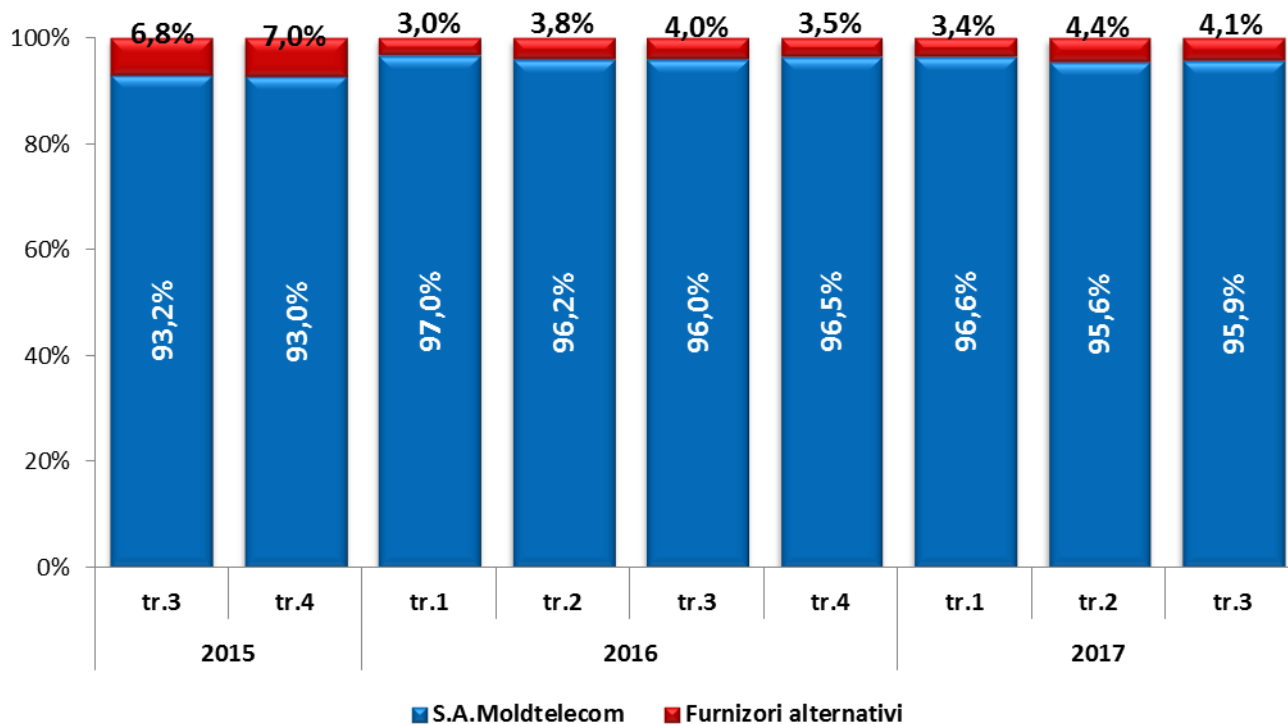

Figura 16. Cotele de piață, în funcție de cifra de afaceri

În perioada de raport, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de telefonie fixă a scăzut, față de tr.3 2016, cu 14,5% și a însumat 49,3 lei. S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de 53,1 lei (în scădere cu 14,9%), iar furnizorii alternativi – de 18,5 lei (în scădere cu 9%) (Figura 17).

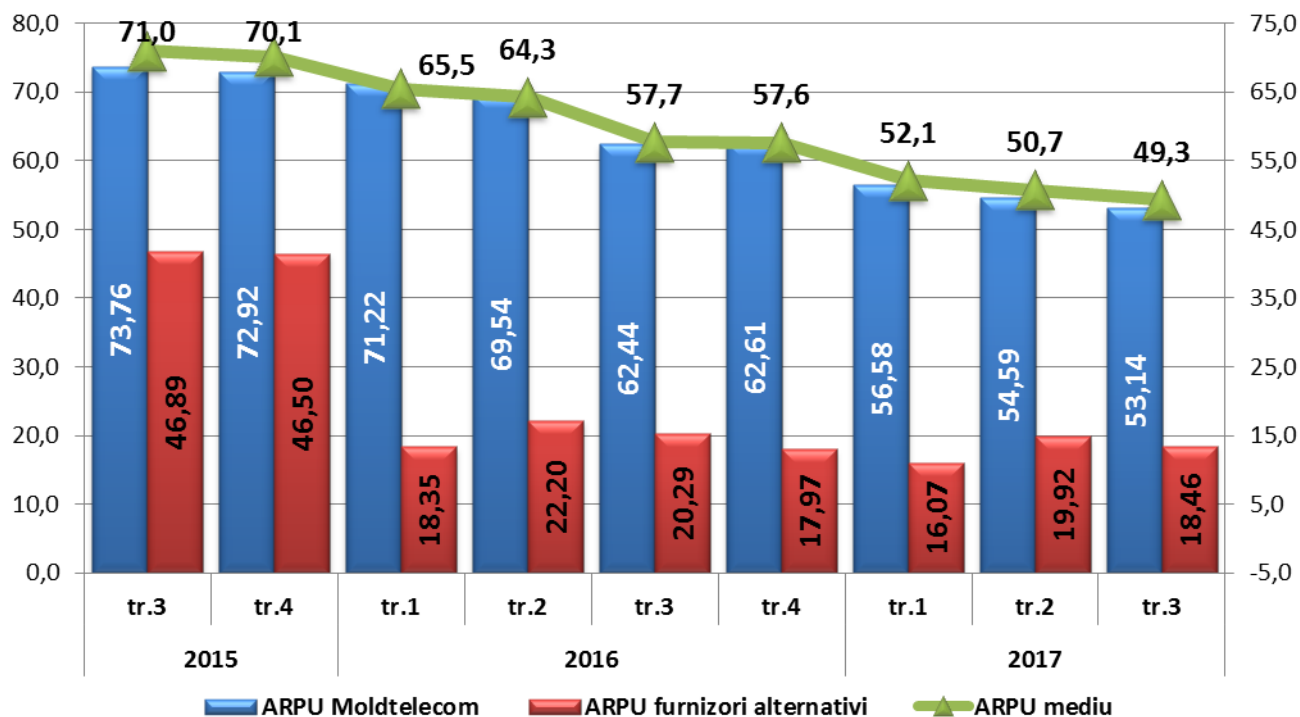

Figura 17. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator – ARPU (lei)

3.2 Abonați și penetrare

Numărul abonaților la serviciile de telefonie fixă² a scăzut, față de tr.4 2016, cu circa 19,5 mii de abonați sau cu -1,7% și a atins cifra de 1 mil. 151,7 mii. Baza de abonați S.A. "Moldtelecom" s-a micșorat cu 18,6 mii abonați (-1,8%), iar baza de abonați a furnizorilor alternativi a scăzut cu 0,9 mii (0,7%). La 30.09.2017, S.A. "Moldtelecom" avea 1 mil. 025 mii abonați, iar furnizorii alternativi – 126,7 mii.

În raport cu tr.4 2016, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă la 100 de locuitori s-a diminuat cu 0,6p.p. și a ajuns la valoarea de 32,4% (Figura 18).

² În calcul au fost luate liniile fixe de abonat, iar în cazul serviciilor prestate în baza tehnologiei VoIP – numerele de telefon alocate utilizatorilor.

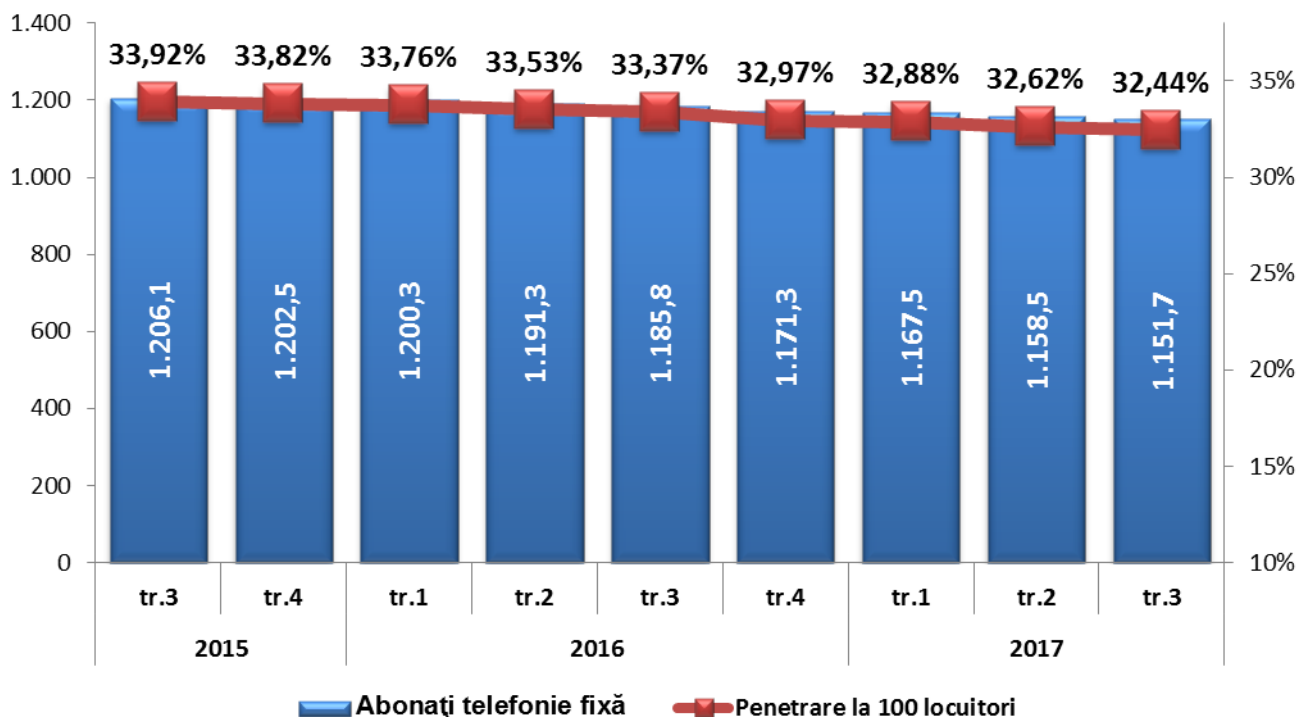

Figura 18. Numărul de abonați (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de telefonie fixă

În tr.3 2017, cea mai mare cotă de piață, după cifra de abonați a fost deținută în continuare de S.A. "Moldtelecom" – 89%, cota de piață deținută de operatorii alternativi a fost de 11 % (Figura 19).

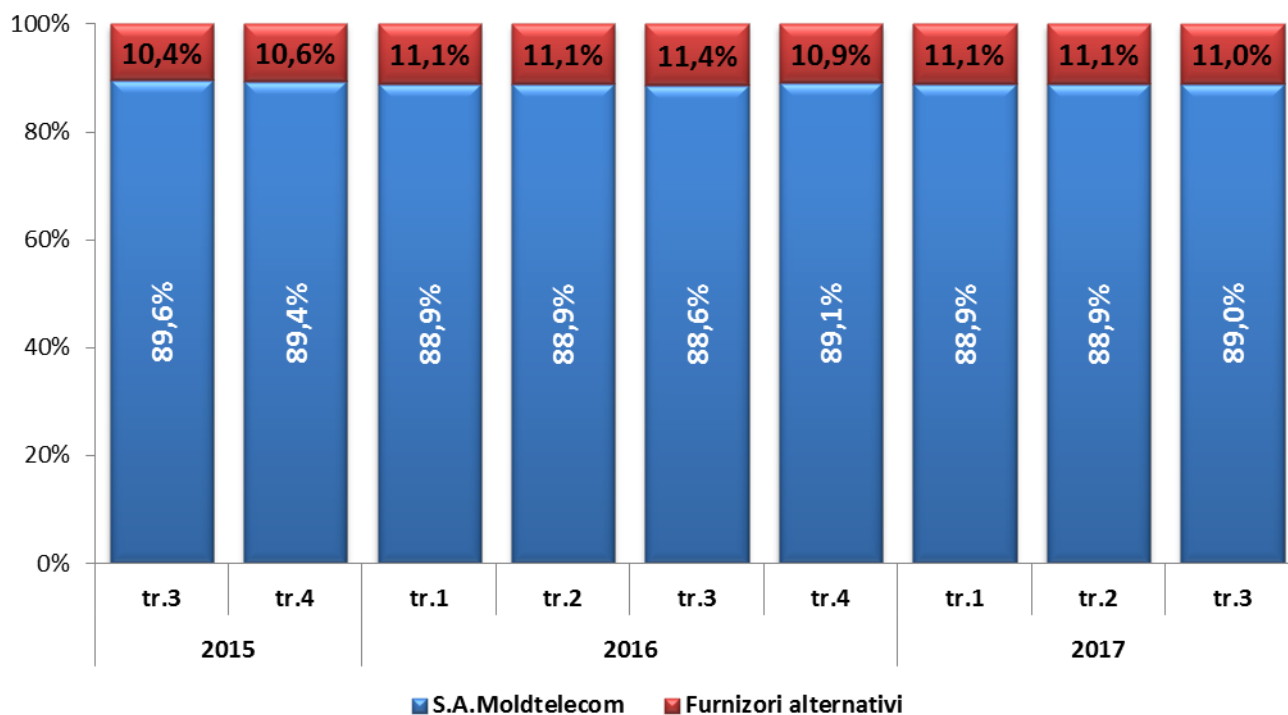

Figura 19. Structura pieței în funcție de numărul de abonați

3.3 Evoluția traficului

În perioada de referință, volumul total al traficului în rețelele de telefonie fixă s-a micșorat, față de tr.3 2016, cu 11,7%, și a constituit 369,7 mil. minute.

În tr.3 2017, indicatorul MoU (numărul mediu de minute consumate lunar de un abonat) a scăzut, față de tr.3 2016, cu 9,3% și a constituit 164 minute (2 ore și 44 minute) (Figura 20).

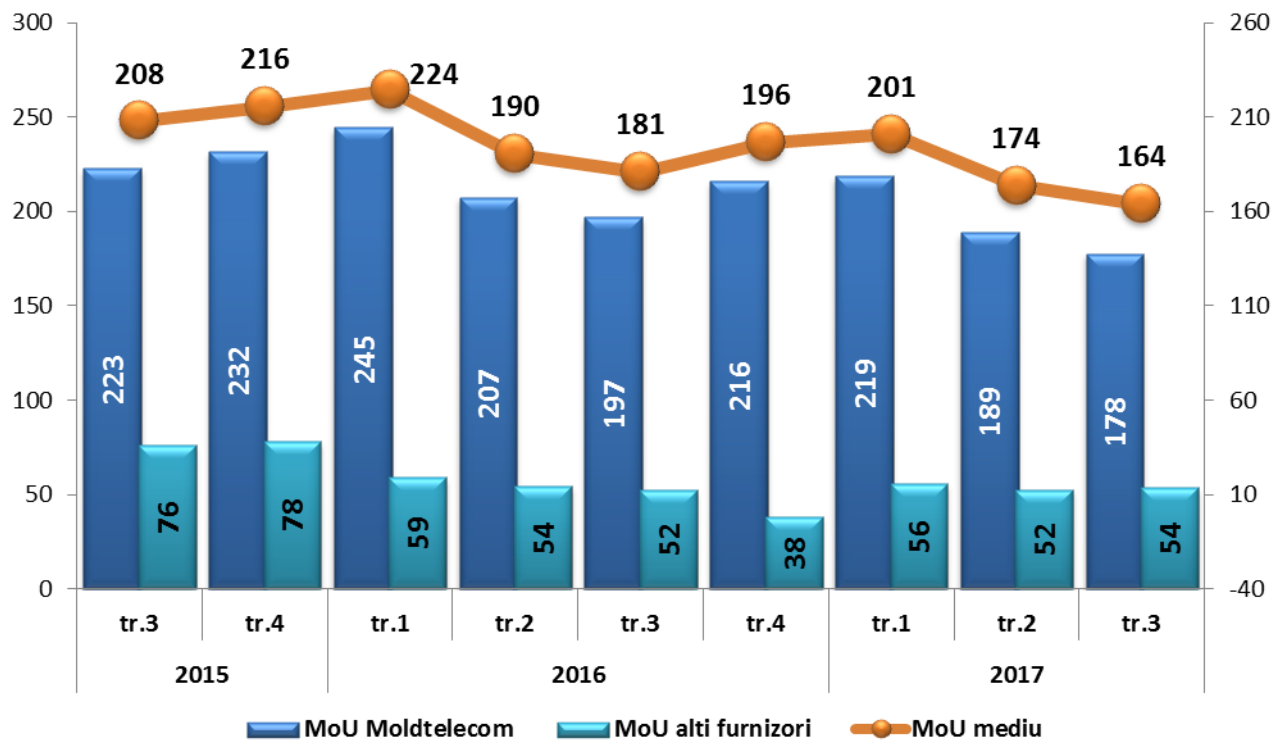

Figura 20. Evoluția indicatorului MoU (minute)

4. Acces la Internet la puncte fixe și mobile

4.1 Dinamica veniturilor

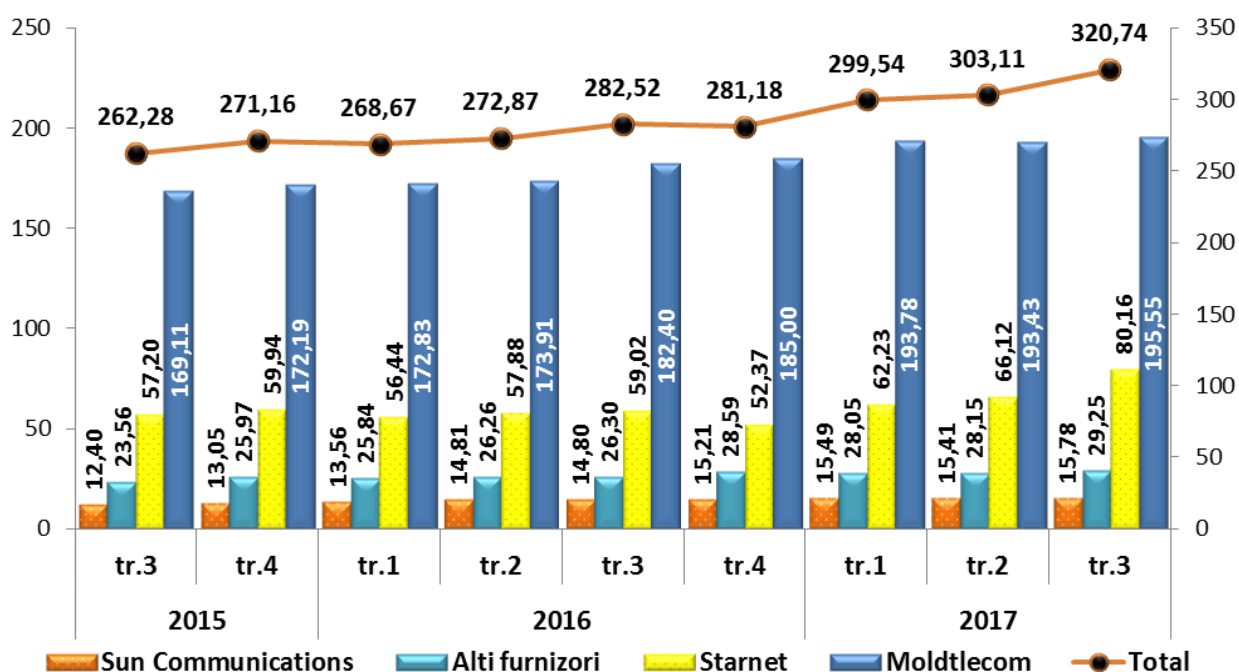
Conform datelor raportate de furnizori, volumul total al vânzărilor pe piața serviciilor de acces la Internet fix și mobil a crescut, față de tr.3 2016, cu 19,4%, și a totalizat 562,6 mil. lei. Cea mai mare creștere a veniturilor - de 45,1% a fost înregistrată pe piața serviciilor de acces la Internet mobil prin intermediul telefonului mobil (*venituri din acces Internet utilizatori voce*).

Tabel nr. 1 Veniturile din serviciile de acces la Internet la puncte fixe și mobile

	tr.3 2016	tr.4 2016	tr.1 2017	tr.2 2017	tr.3 2017
Acces la Internet la puncte fixe	282.375.096	281.176.133	299.542.862	303.110.403	320.736.479
Acces la Internet la puncte mobile:	189.007.087	197.060.209	202.190.294	220.453.972	241.913.364
<i>Inclusiv venituri din acces Internet utilizatori voce³</i>	111.920.236	121.456.933	126.588.809	143.680.357	162.420.586
<i>Inclusiv venituri din acces dedicat la Internet mobil</i>	69.504.753	70.247.914	70.715.349	71.284.555	73.473.392
Total venituri din acces la Internet fix și mobil	471.382.183	478.236.341	501.733.156	523.564.375	562.649.843
Pondere veniturilor din acces la Internet la puncte fixe (%)	59,90%	58,79%	59,70%	57,89%	57,01%
Pondere veniturilor din acces la Internet la puncte mobile (%)	40,10%	41,21%	40,30%	42,11%	42,99%

4.1.1 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte fixe

Conform datelor raportate de furnizorii serviciilor de acces la Internet la puncte fixe, volumul total al vânzărilor pe această piață a sporit, față de tr.3 2016, cu 13,5% și a însumat 320,7 mil. lei. Cifra de afaceri a „Sun Communications” S.R.L. a crescut cu 6,6% și a alcătuit 15,8 mil. lei, a S.A. „Moldtelecom” - cu 7,2% și a însumat 195,5 mil. lei, iar a „Starnet”⁴ - cu 35,8% și a constituit 80,2 mil. lei (Figura 21).

Figura 21. Structura pieței în bandă largă, în funcție de veniturile obținute (mii lei)

³ Veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil sunt prezentate cu titlu informativ pentru a arăta care sunt veniturile totale pe piața accesului la Internet. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale a serviciului de bază – telefonie mobilă.

⁴ „Starnet Soluții” S.R.L. și „Starnet Regional” S.R.L. - sub marca comercială „Starnet”

În urma acestei evoluții cota de piață ale operatorilor de Internet în bandă largă la puncte fixe, în funcție de veniturile obținute, a fost următoarea: S.A. "Moldtelecom" - 61%, "Starnet" - 25%, iar la „Sun Communications” S.R.L. scăzut la 4,9%. Cota sumară a celorlalți furnizori ai serviciilor de acces la Internet a constituit 9,1% (Figura 22).

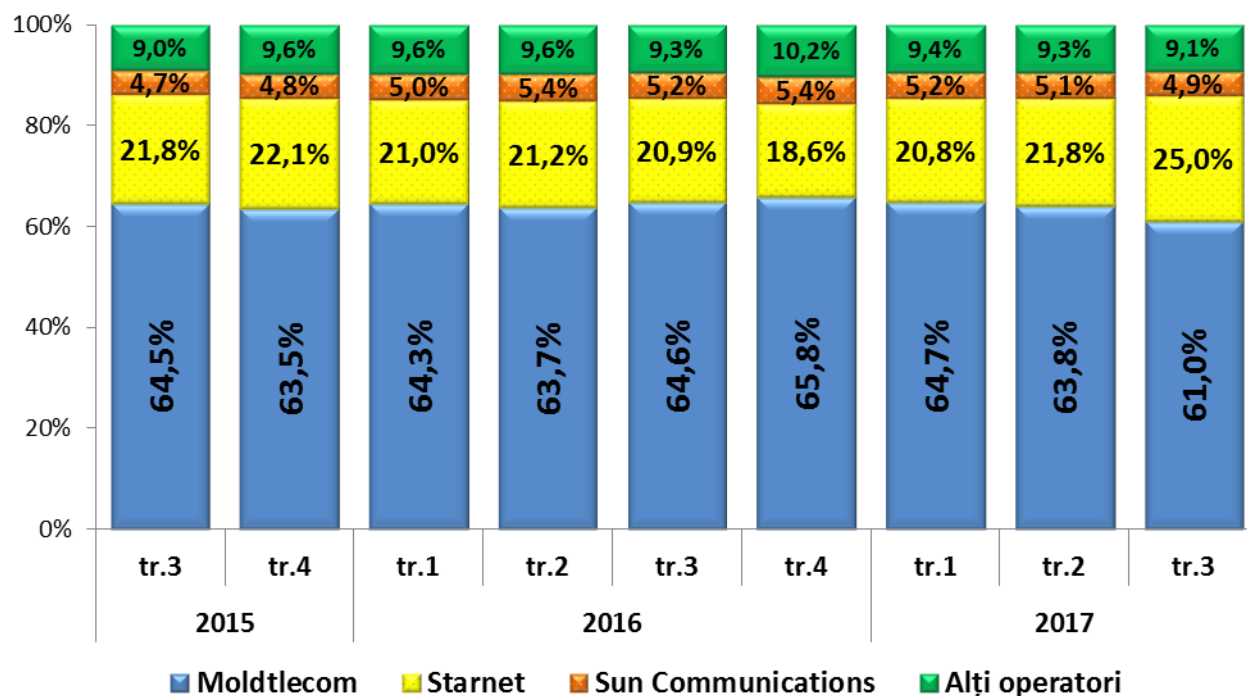

Figura 22. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de cifra de afaceri

Din totalul veniturilor de 336,3 mil. lei, obținute din furnizarea serviciilor de acces la Internet și transmisiuni date, 320,7 mil. lei constituie vânzările serviciilor în bandă largă la puncte fixe, iar diferența valorilor dintre cele 2 curbe constituie veniturile transport date (linii închiriate, Internet tranzit, IP peering și IP tranzit, ș.a.) (Figura 23).

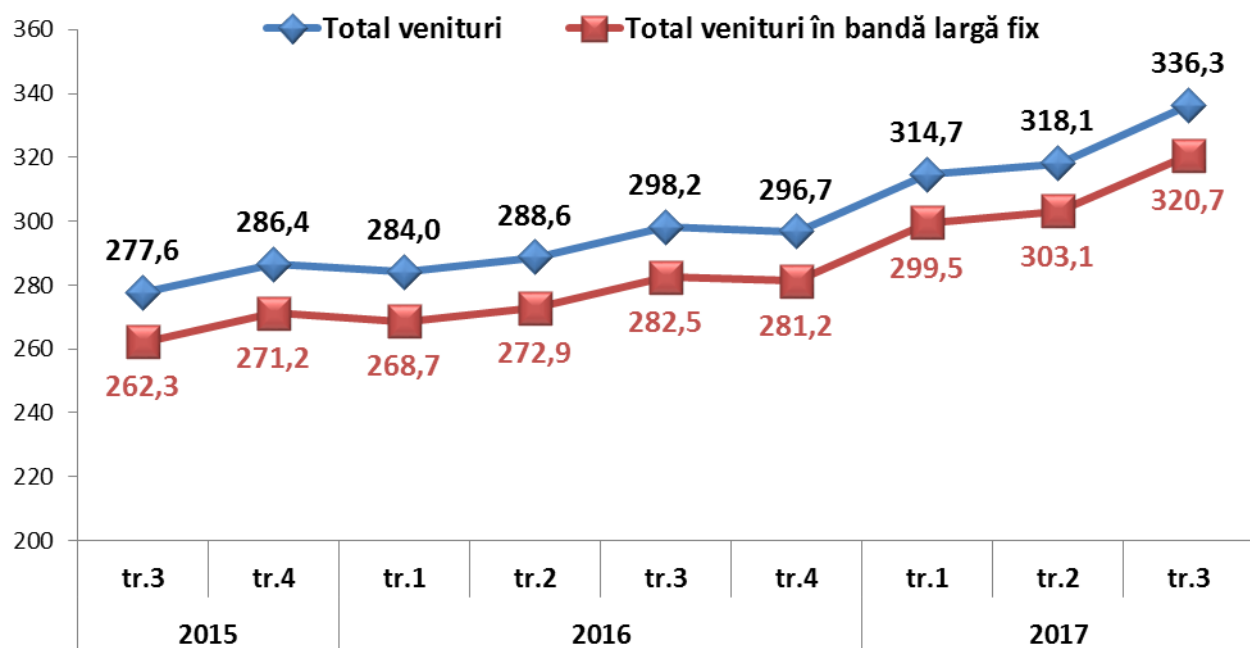

Figura 23. Evoluția veniturilor provenite din serviciile de acces la Internet și transmisiuni date (mil.lei)

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet s-a majorat față de tr.3 2016, cu 8,3% și a alcătuit 187 lei (Figura 24).

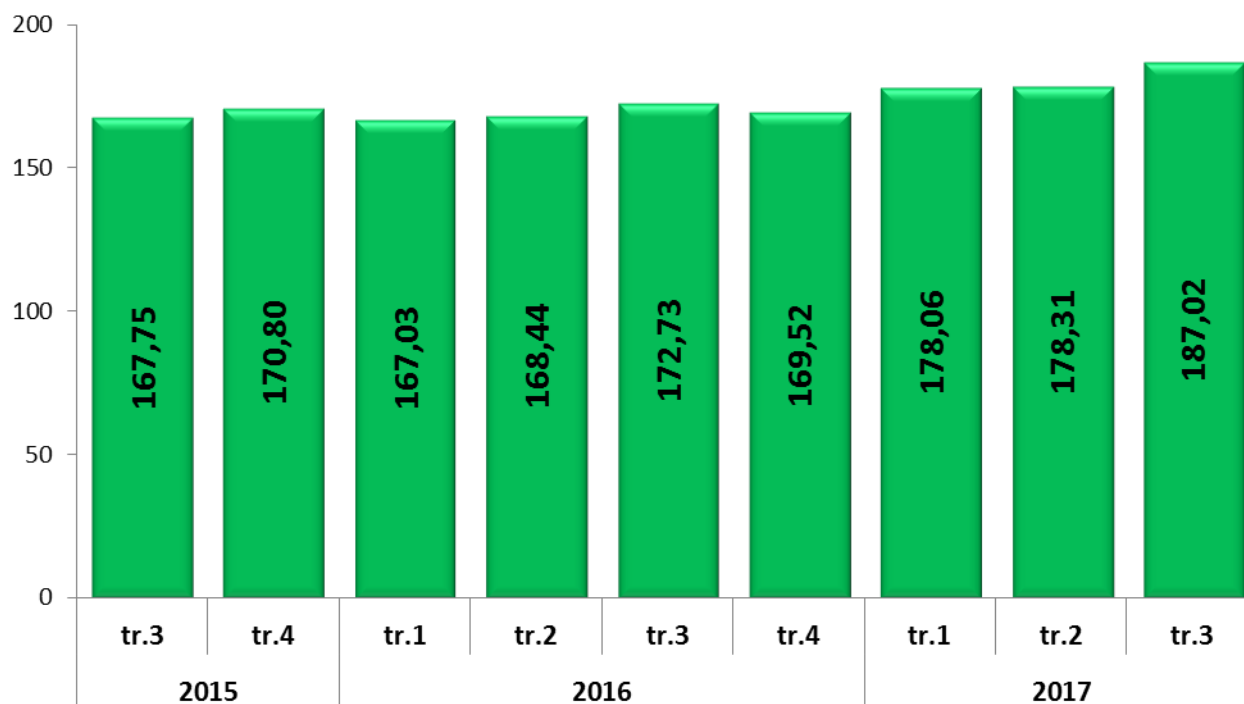

Figura 24. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU(lei)

4.1.2 Dinamica veniturilor din serviciul de acces la Internet la puncte mobile

În tr.3 2017, volumul total al veniturilor obținute de cei trei furnizori de comunicații mobile din vânzarea serviciilor de acces la Internet la puncte mobile (include acces dedicat la Internet și acces la Internet prin intermediul telefonului mobil în calitate de serviciu adițional) a crescut, față de tr.3 2016, cu 28% și a însumat 241,9 mil. lei. S.A. „Orange Moldova” a obținut venituri în valoare de 148,8 mil. lei, S.A. „Moldcell” – de 68,7 mil. lei și S.A. „Moldtelecom” – de 24,4 mil. lei (Figura 25).

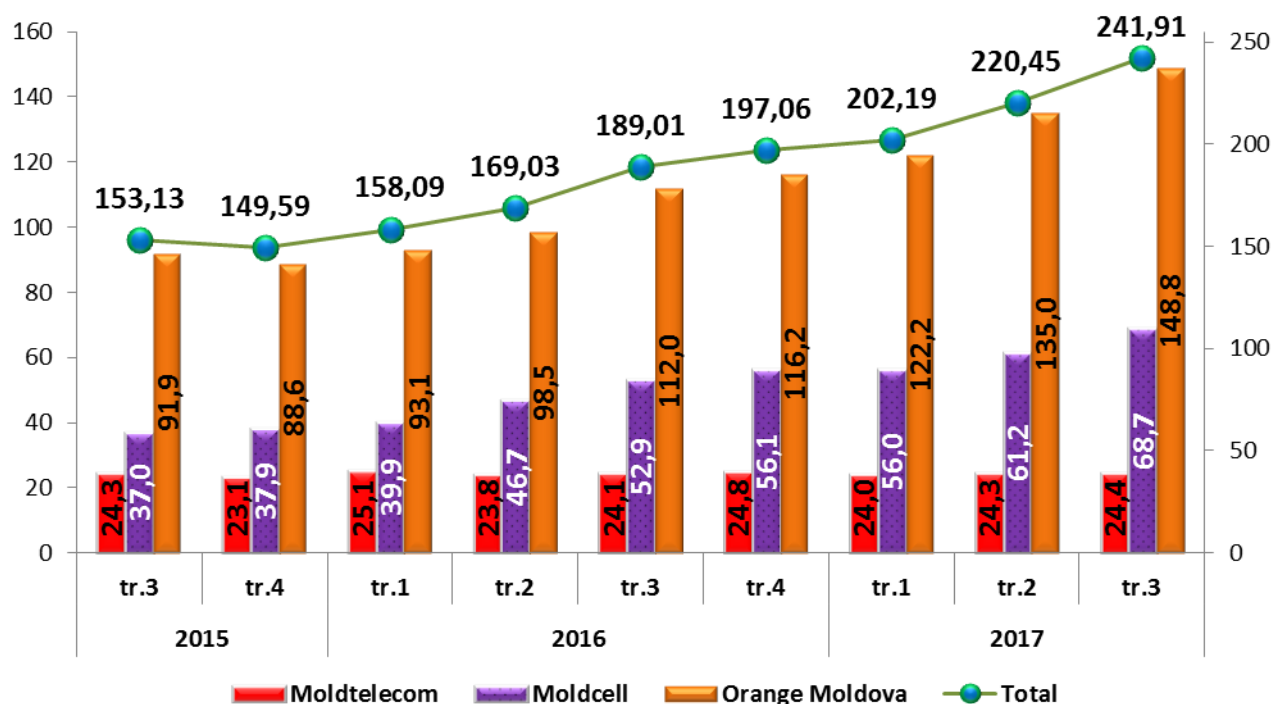

Figura 25 . Veniturile furnizorilor serviciului de acces la Internet la puncte mobile (mil. lei)

Cea mai mare cotă pe piața serviciilor de acces la Internet la puncte mobile, în funcție de cifra de afaceri – de 61,53% a deținut-o S.A. „Orange Moldova”. S.A. „Moldcell” a avut o cotă de piață de 28,39%, iar S.A. „Moldtelecom” – de 10,08 % (Figura 26).

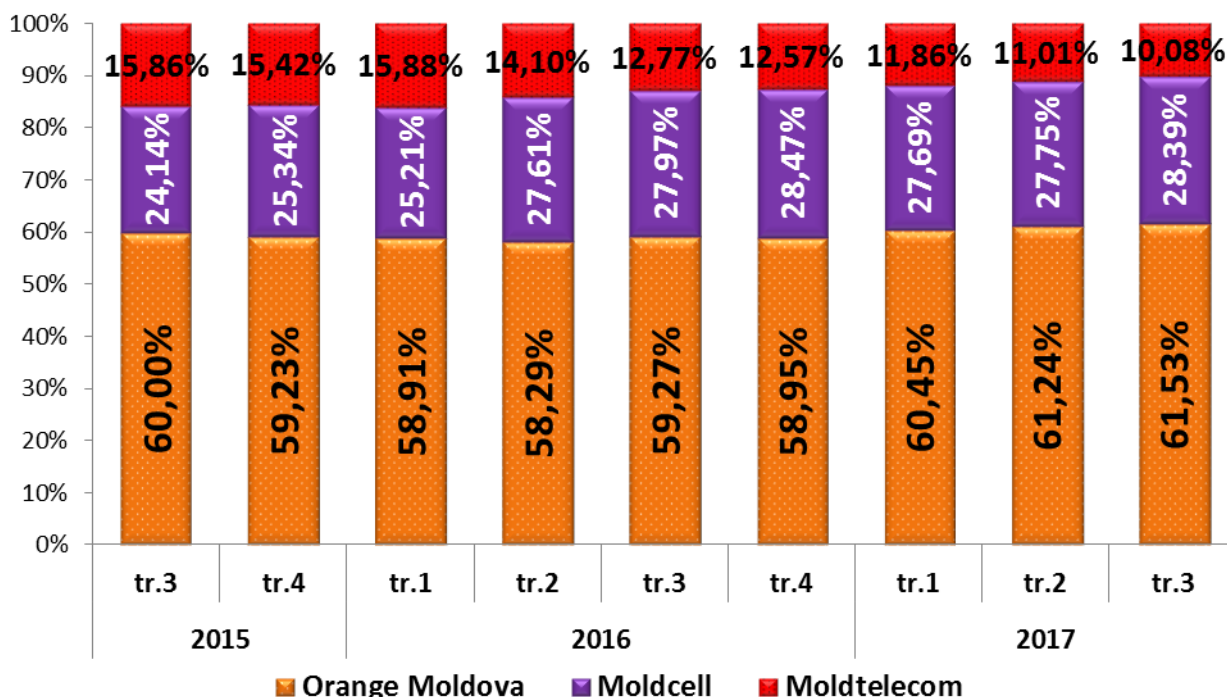

Figura 26. Cotele de piață ale furnizorilor serviciului de acces la Internet la puncte mobile, în funcție de cifra de afaceri

În tr.3 2017, veniturile furnizorilor provenite din prestarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat⁵ au constituit 73,47 mil. lei. S.A. "Orange Moldova" a obținut venituri în valoare de 33,6 mil. lei, S.A. "Moldcell" – de 18,1 mil. lei, iar S.A. "Moldtelecom" – de 21,8 mil. lei (Figura 27).

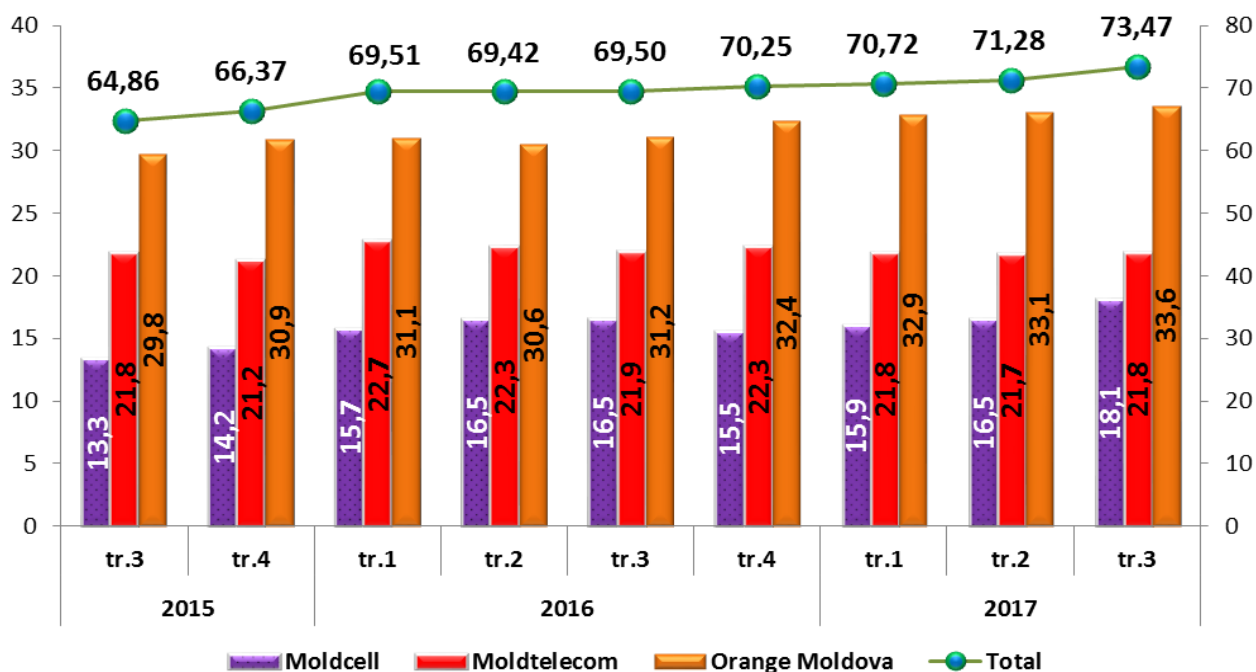

Figura 27. Venituri din serviciile de acces la Internet mobil dedicat per furnizor (mil. lei)

⁵ Venituri provenite din serviciile calificate de furnizori drept acces mobil în bandă largă, chiar dacă accesul efectiv poate fi efectuat și prin intermediul rețelelor 2G.

Cea mai mare cotă pe piața serviciilor de acces mobil la Internet în bandă largă, în funcție de cifra de afaceri – de 45,71% a deținut-o S.A. “Orange Moldova”, S.A. “Moldtelecom” a avut o cotă de piață de 29,72%, iar S.A. “Moldcell” – de 24,57% (Figura 28).

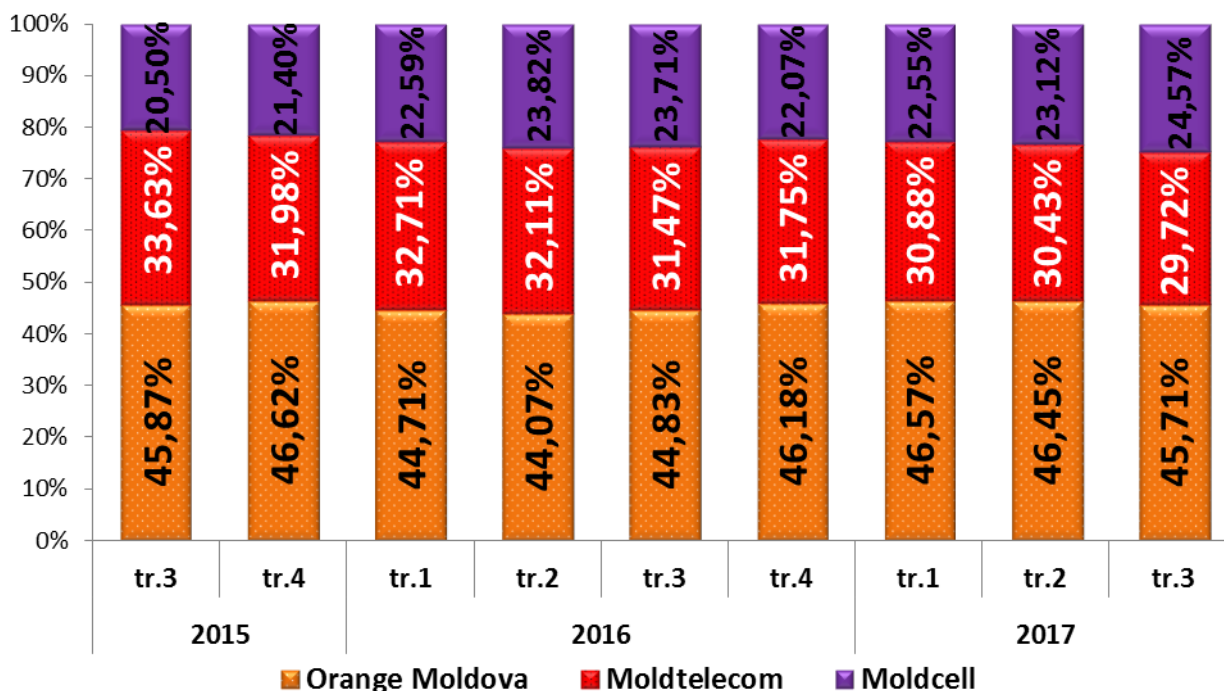

Figura 28. Cotele de piață ale furnizorilor de servicii de acces mobil în bandă largă, în funcție de venituri.

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces mobil în bandă largă a constituit în mediu 78,9 lei. Cel mai mare ARPU - de 99,7 lei a fost înregistrat de către S.A. “Orange Moldova”, S.A. “Moldtelecom” a avut un ARPU în valoare de 74,1 lei, iar S.A. “Moldcell” – de 60,2 lei (Figura 29).

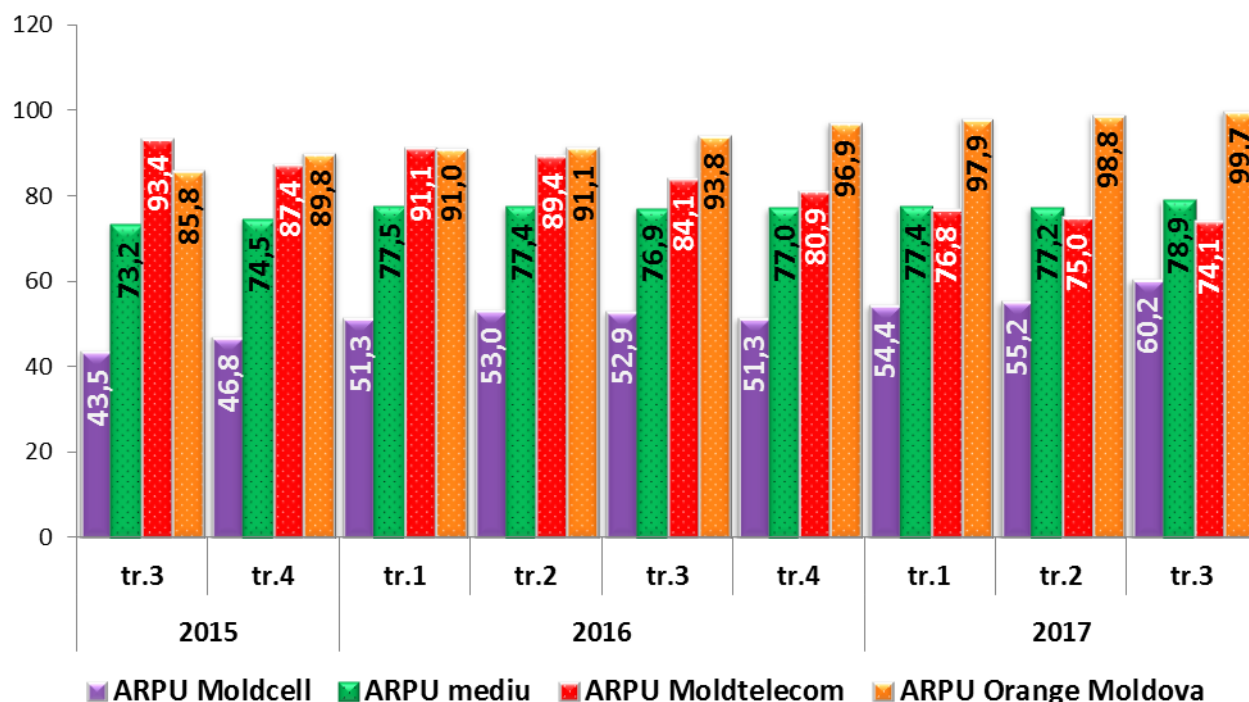

Figura 29. Venitul mediu lunar per abonat ARPU (lei/lunar)

4.2 Abonați și rate de penetrare a serviciului de acces la Internet

În tr.3 2017, numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix a crescut, față de tr.4 2016, cu 3% și a însumat 574,2 mii, iar numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet în bandă largă la puncte mobile – cu 25,5% și a constituit circa 2 mil. 377 mii. Analiza creșterii numărului de conexiuni fixe și mobile în valori absolute arată că timp de 9 luni numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet în bandă largă la puncte mobile a sporit cu 483,3 mii, iar numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix - cu 16,8 mii.

Tabel nr. 2 Abonații la serviciile de acces la Internet la puncte fixe și mobile

	tr.3 2016	tr.4 2016	tr.1 2017	tr.2 2017	tr.3 2017
1. Acces la Internet în bandă largă la puncte fixe	548.397	557.403	564.101	569.168	574.170
2. Acces la Internet în bandă largă la puncte mobile:	1.777.838	1.893.562	2.000.305	2.126.917	2.376.847
2.1. inclusiv abonați la serviciile de acces dedicat la Internet mobil	304.450	303.871	305.534	309.912	311.012
2.2. inclusiv utilizatori de acces la Internet în bandă largă, utilizatori voce	1.473.388	1.589.691	1.694.771	1.817.005	2.065.835
1. Penetrare acces Internet la puncte fixe	15,44%	15,69%	15,89%	16,00%	16,20%
2. Penetrare acces Internet în bandă largă la puncte mobile	50,04%	53,29%	56,33%	59,90%	66,90%
2.1. inclusiv penetrare acces dedicat la Internet mobil	8,57%	8,55%	8,60%	8,73%	8,76%

Datele din diagrama de mai jos arată că timp de 9 luni numărul utilizatorilor care au accesat Internetul mobil în bandă largă (3G, 4G) a crescut semnificativ, ceea ce denotă faptul că moldovenii preferă să acceseze Internetul prin intermediul telefonului mobil (odată cu procurarea telefoanelor noi, majoritatea fiind smartphone) sau a tabletelor (Figura 30).

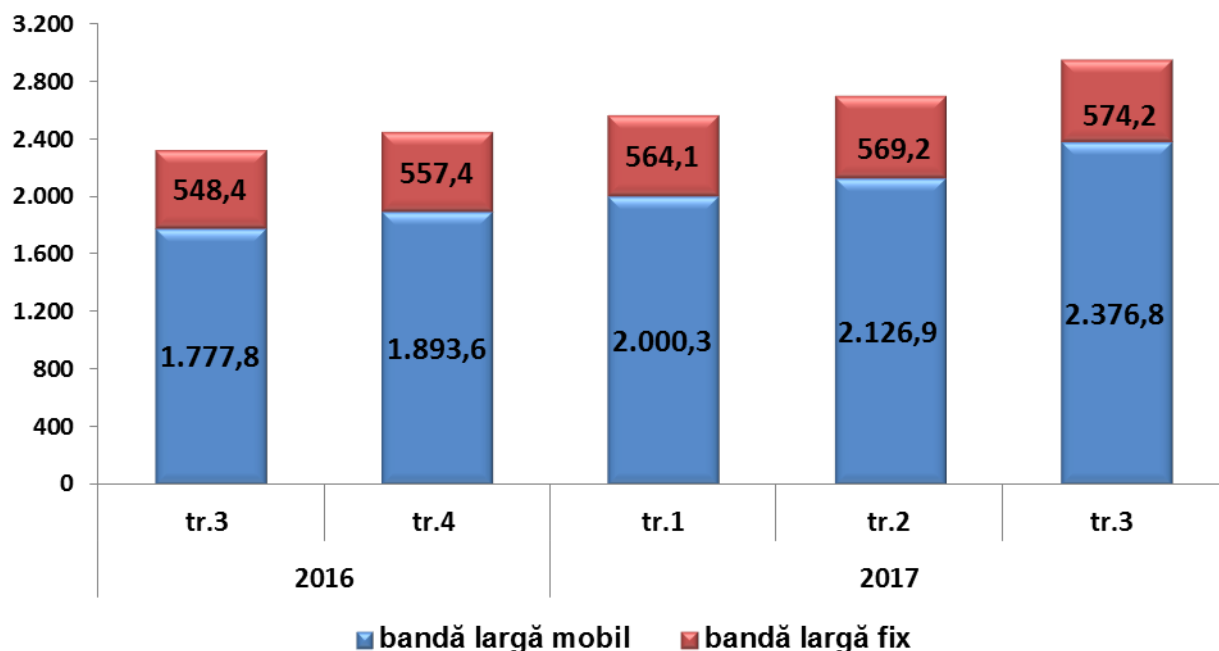

Figura 30. Structura utilizatorilor serviciilor de acces la Internet fix și mobil în bandă largă

În perioada de referință în raport cu tr. 4 2016, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte fixe a alcătuit 16,2% (în creștere cu 0,51 p.p.), iar a serviciilor de acces la Internet la puncte mobile în bandă largă – de 66,9% (în creștere cu 13,61 p.p.). În același timp, rata de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil a fost de 8,76% (Figura 31).

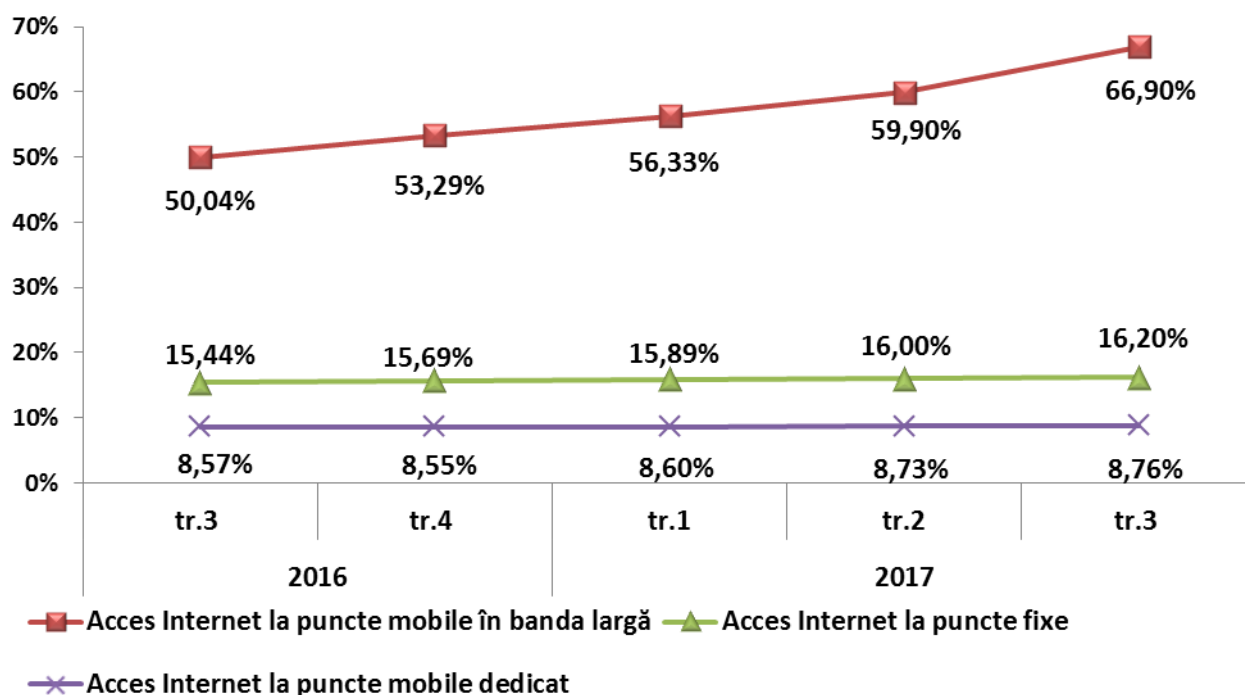

Figura 31. Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de acces la Internet la 100 locuitori

4.2.1 Abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet la puncte fixe

În perioada de raport, numărul total al abonaților la serviciile de acces în bandă largă la puncte fixe a crescut, față de tr.4 2016, cu 3% și a ajuns la 574,2 mii (Figura 32).

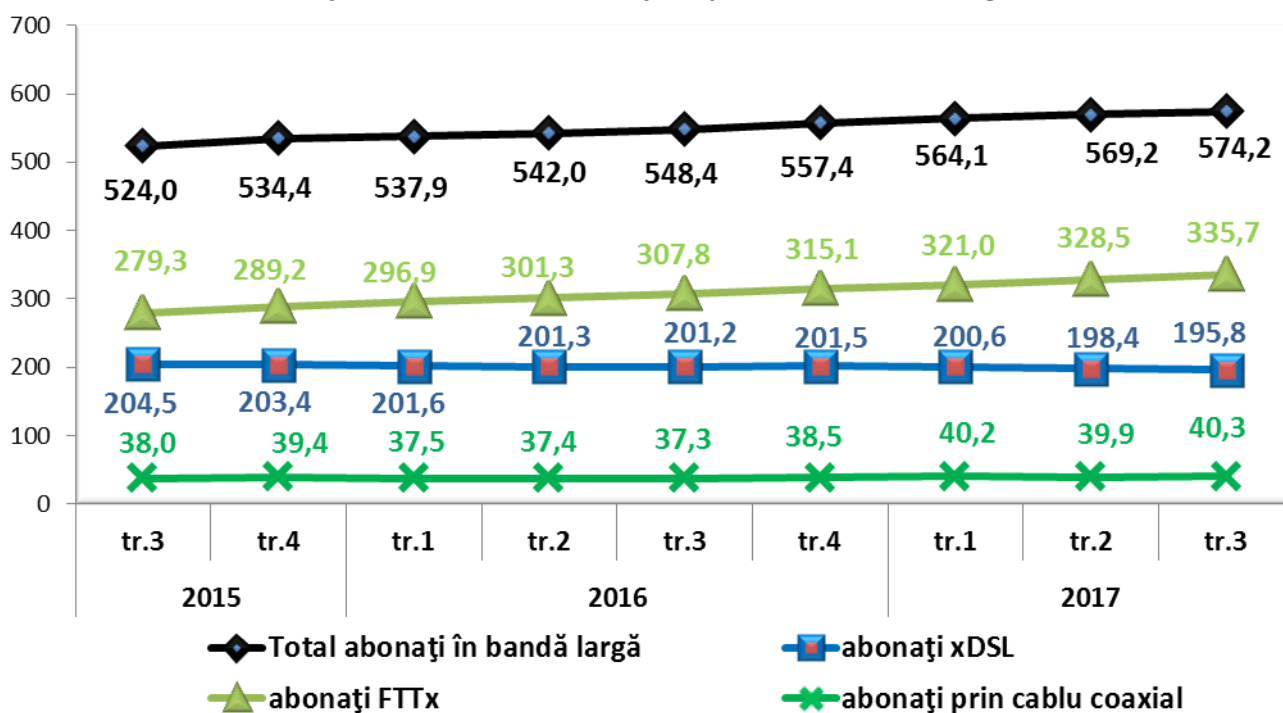

Figura 32. Evoluția nr. de abonați în bandă largă în funcție de tehnologia de acces (mii)

În funcție de tehnologia de acces, 58,5% din numărul abonaților la serviciile de acces în bandă largă la puncte fixe sunt conectați la rețea prin FTTx, 34,1% - xDSL, 7% - prin cablu coaxial (DOCSIS) și 0,4% - prin alte tehnologii (Figura 33).

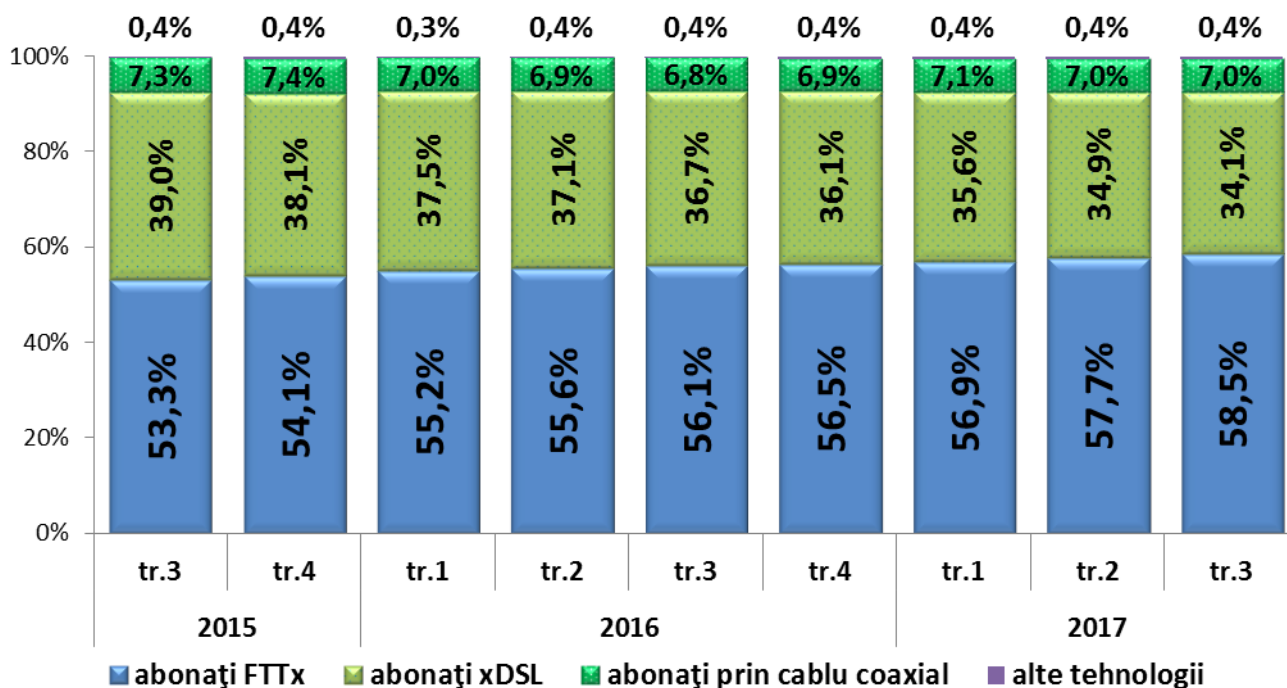

Figura 33. Structura pieței serviciilor în bandă largă în funcție de tehnologia de acces

În tr.3 2017, rata de penetrare a serviciilor de acces în bandă largă la puncte fixe, raportată la 100 de locuitori, s-a majorat, față de tr.4 2016, cu 0,5 p.p. și a constituit 16,2% (Figura 34).

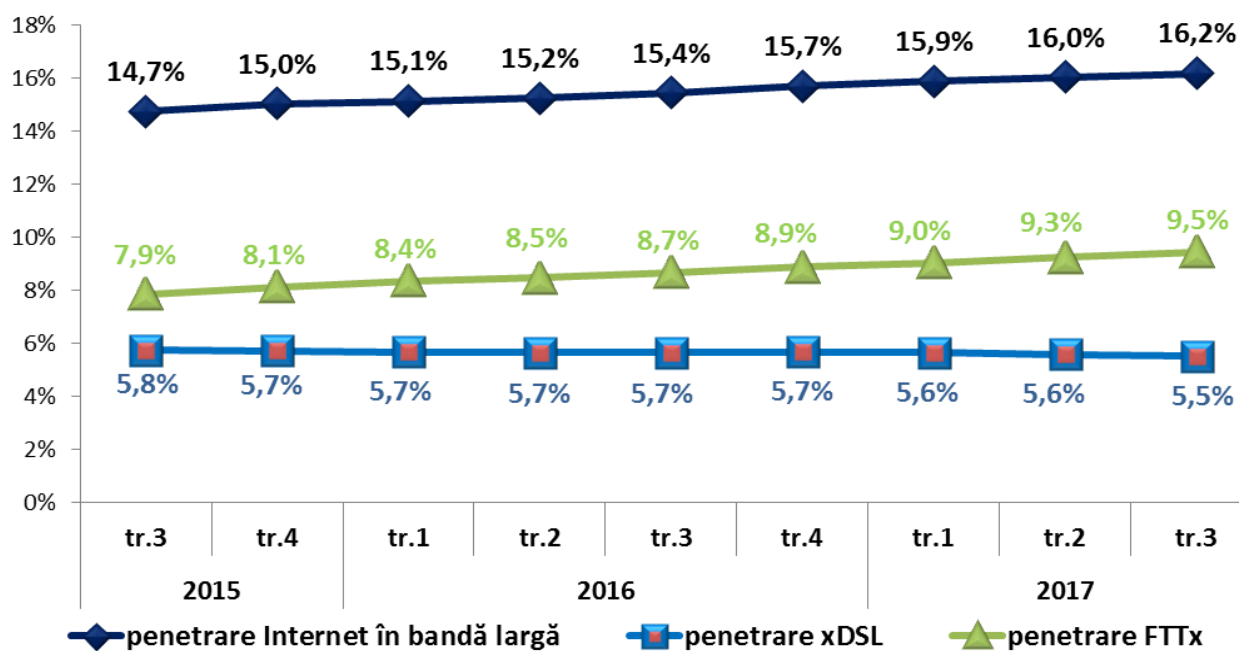

Figura 34. Evoluția ratelor de penetrare

În tr.3 2017 cota de piață a S.A. "Moldtelecom", în funcție de numărul de abonați a scăzut față de tr.4 2016 cu 0,4 p.p. – constituind 64,9%. Cota de piață a "Starnet" a fost de 20,3%, cota de piață a „Sun Communications” 6,7%, iar a altor operatori – a fost de circa 8,2% (Figura 35).

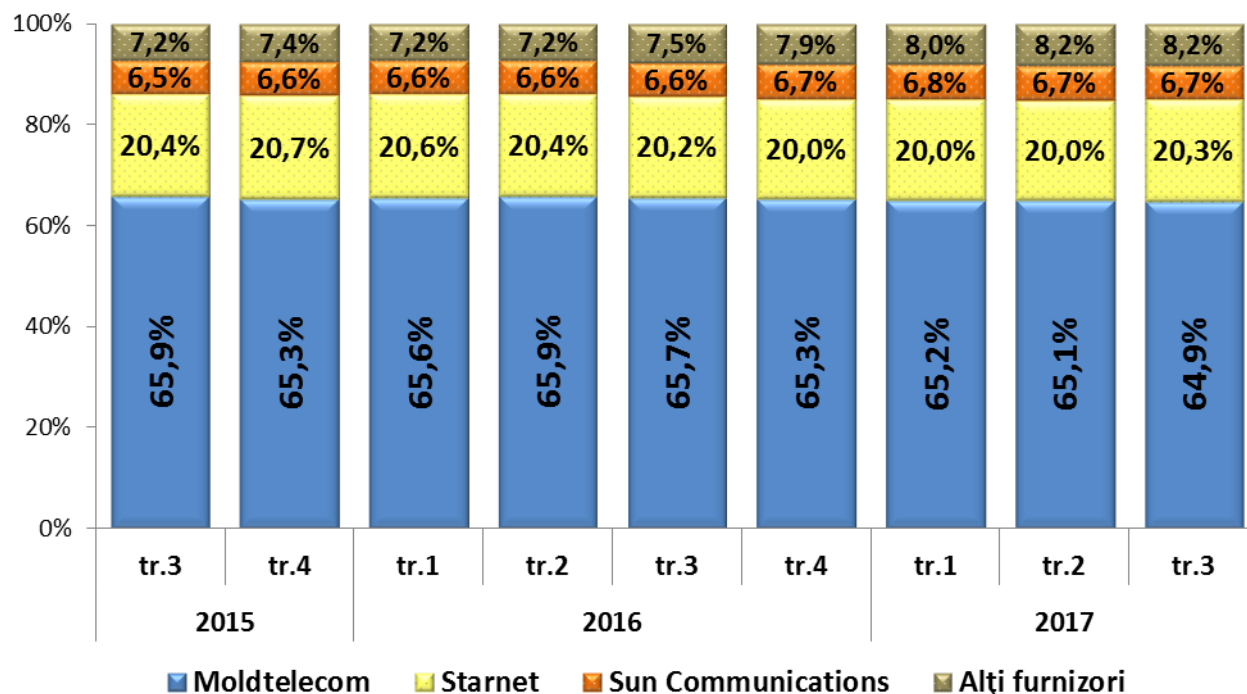

Figura 35. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de numărul de abonați

La finele tr.3 2017, din cei 195,8 mii de abonați la serviciile de acces în bandă largă furnizate prin tehnologiile xDSL, 195,5 mii erau conectați la rețeaua S.A. "Moldtelecom" și circa 0,34 mii abonați – la rețelele celorlalți furnizori (Figura 36).

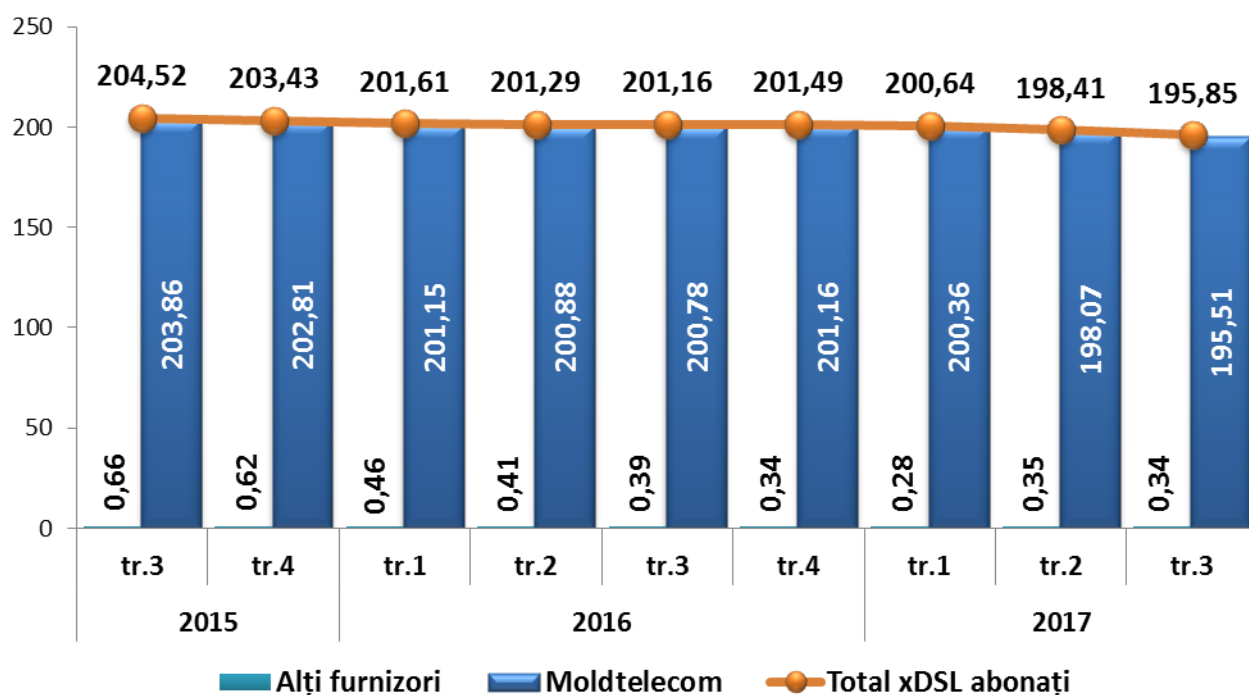

Figura 36. Evoluția numărului de abonați la serviciile în bandă largă prin xDSL (mii)

În același timp, din cei 335,73 mii de abonați la Internet prin tehnologia FTTx, 177,1 mii – erau a S.A. „Moldtelecom”, 116,3 mii erau clienții „Starnet” și 42,4 mii – ai celorlalți furnizori care activează pe acest segment de piață (Figura 37).

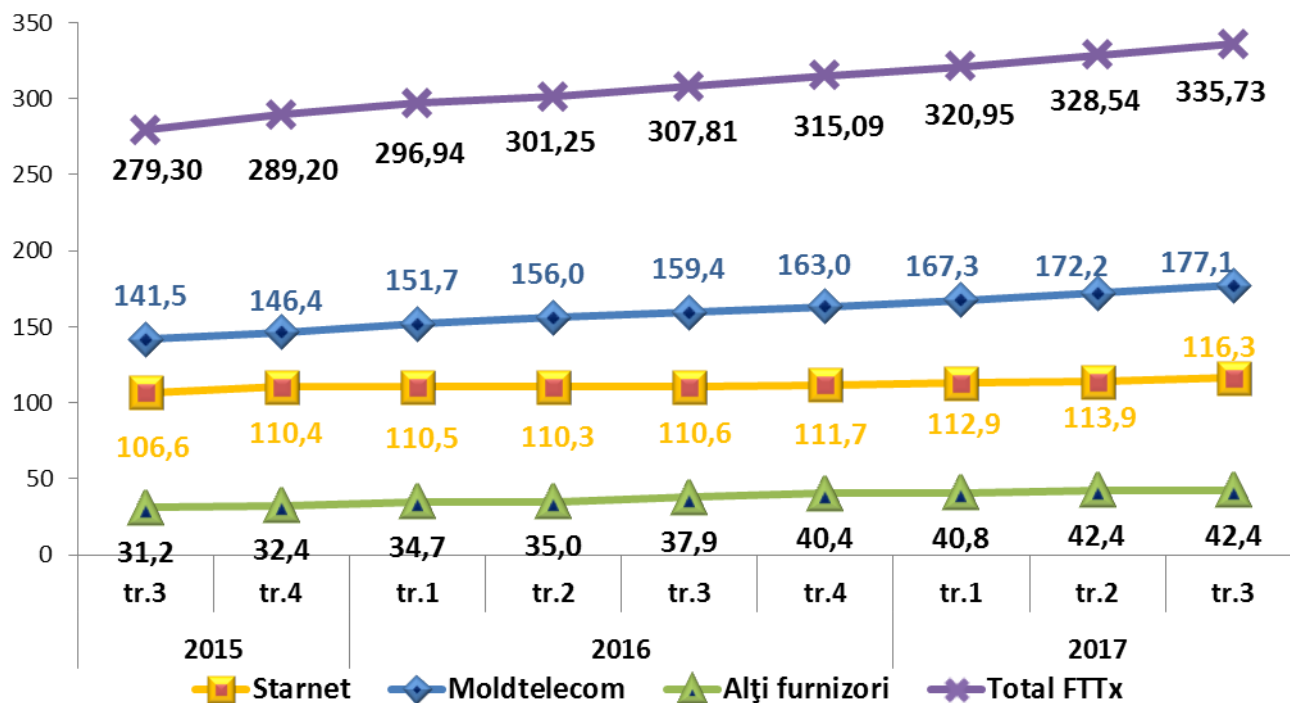

Figura 37. Evoluția numărului de abonați la serviciile în bandă largă prin FTTx (mii)

4.2.2 Abonați și penetrarea serviciului de acces dedicat la Internet mobil

În perioada de referință, numărul de utilizatori la serviciile de acces la Internet mobil în bandă largă, utilizatori voce, a crescut față de tr.4 2016, cu 29,9% și a ajuns la 2.066 mii (Figura 38).

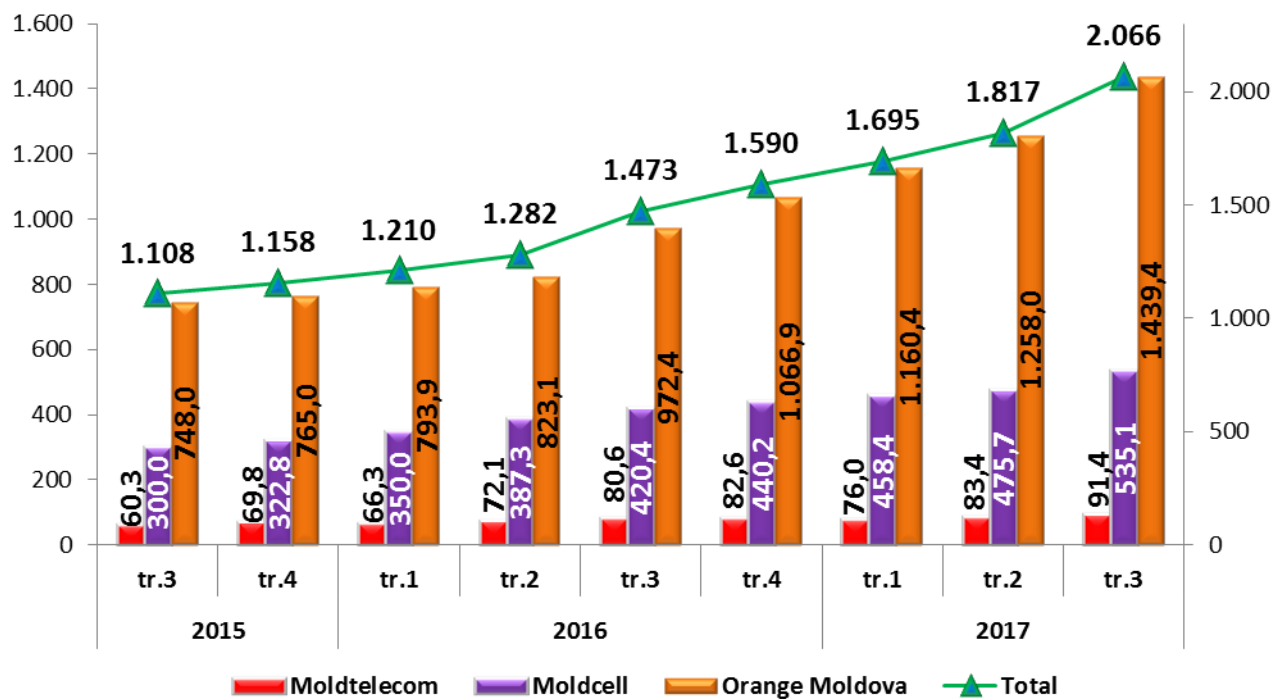

Figura 38. Evoluția numărului de utilizatori mobili voce, care au utilizat Internet mobil în bandă largă, utilizatori voce (mii)

Conform situației din 30.09.2017, numărul de abonați la serviciile dedicate de acces mobil în bandă largă a crescut, față de tr.4 2016, cu 2,3% și a ajuns la 311 mii. Rata de penetrare a acestor servicii la 100 de locuitori a fost de 8,8% (Figura 39).

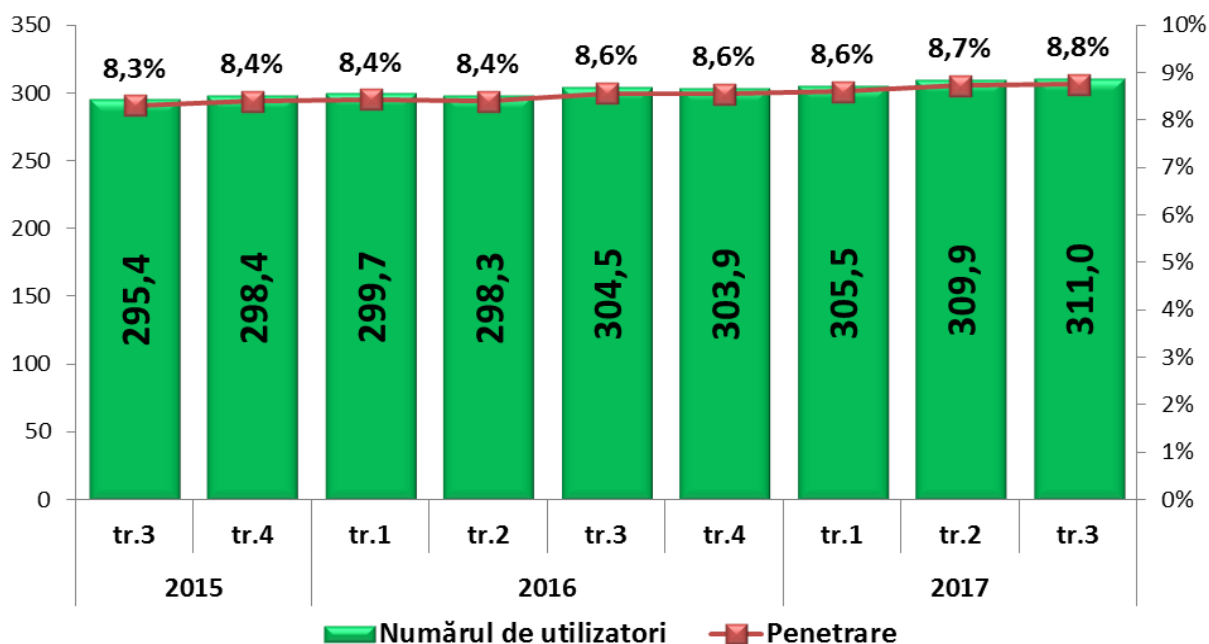

Figura 39. Numărul utilizatorilor activi (mii) și ratele de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil

Astfel, numărul utilizatorilor S.A. "Orange Moldova" a constituit 112,8 mii, a S.A. "Moldcell" – a constituit 98,6 mii utilizatori, iar baza de utilizatori S.A. "Moldtelecom" a constituit 99,5 mii utilizatori (Figura 40).

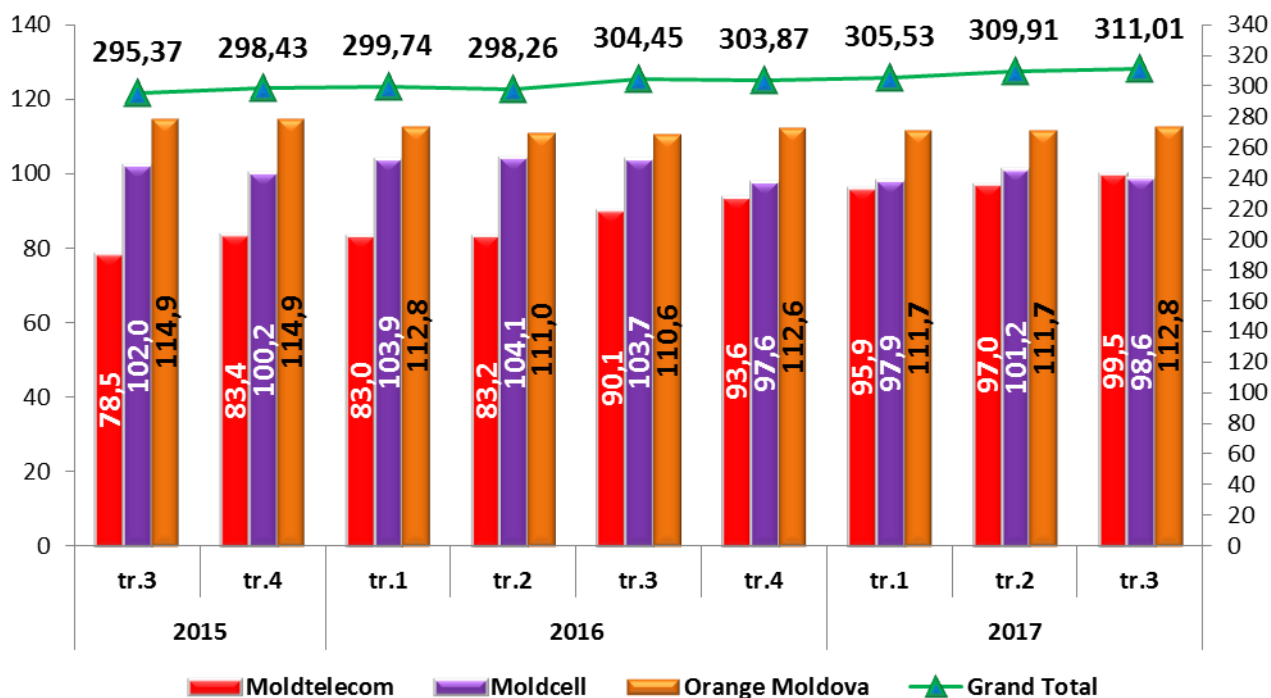

Figura 40. Evoluția numărului de utilizatori (mii) per furnizor Internet dedicat

Cea mai semnificativă cotă a pieței de Internet mobil dedicat, în funcție de numărul de utilizatori, de 36,28% a fost deținută, ca și în perioadele precedente, de S.A. "Orange

Moldova”, S.A.”Moldtelecom”a avut o cotă de piață de 32,01%, iar S.A.”Moldcell” - de 31,72% (Figura 41).

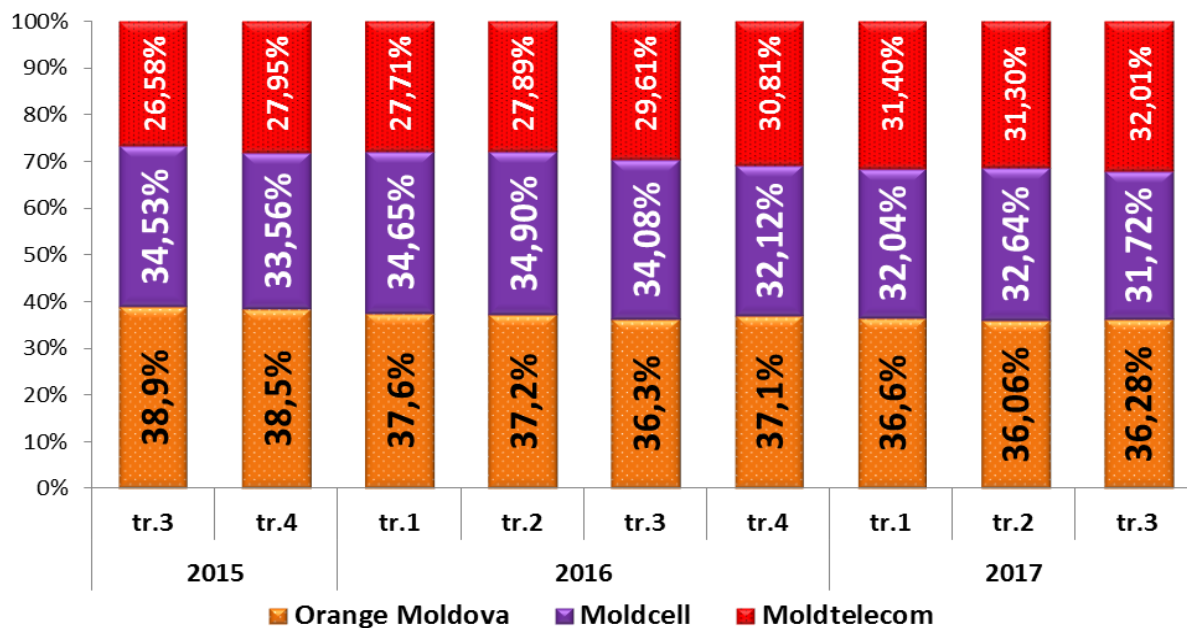

Figura 41. Cotele de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet mobil, în funcție de utilizatori

Traficul total de Internet mobil generat de utilizatorii serviciilor de acces mobil dedicat în bandă largă a fost de 10 mil. 253 mii GB sau traficul Internet mediu lunar consumat per utilizator (AUPU) fiind de 11 GB. (Figura 42).

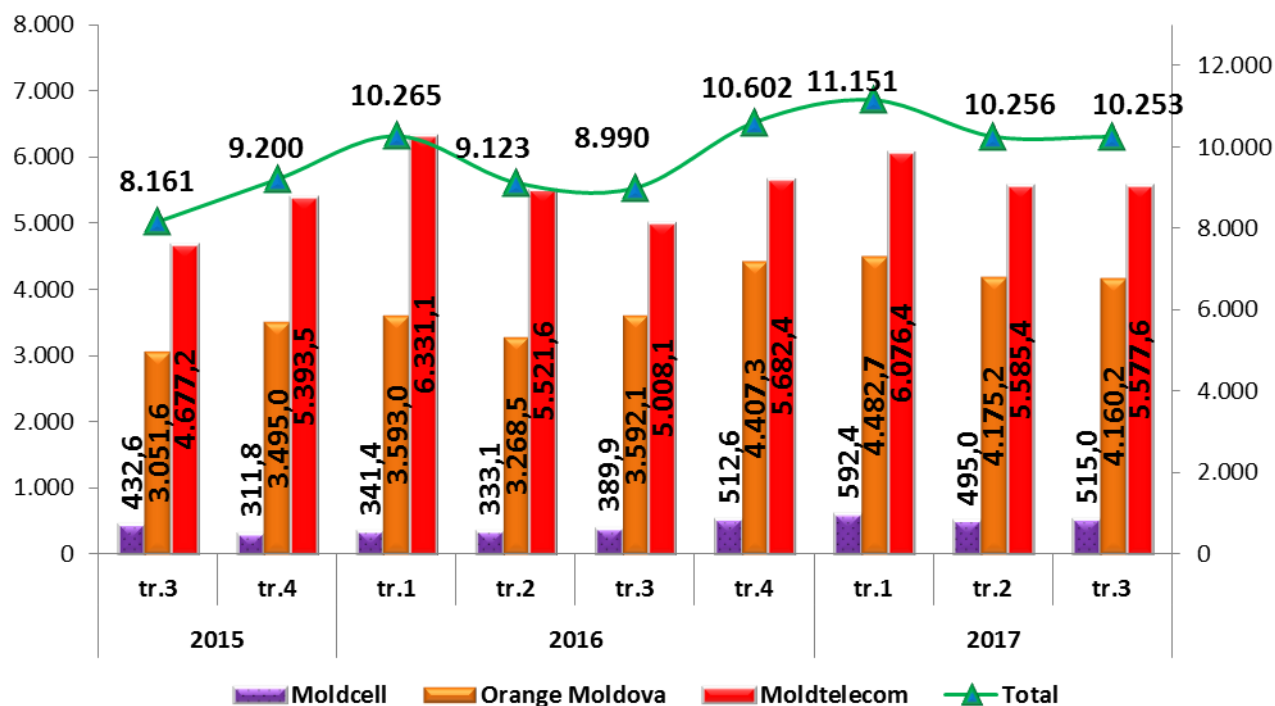

Figura 42. Total trafic Internet generat de abonati dedicati (TB)

5. Difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale

5.1 Date generale. Dinamica pieței

În tr.3 2017 volumul total al veniturilor din furnizarea acestor servicii a alcătuit 60,5 mil. lei. Ponderea serviciilor TV contra plată în structura veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale a fost de circa 64,8 % (sau 39,2 mil. lei), iar a serviciilor TV și radio prin eter – 35,2% (sau 21,3 mil. lei) (Figura 43).

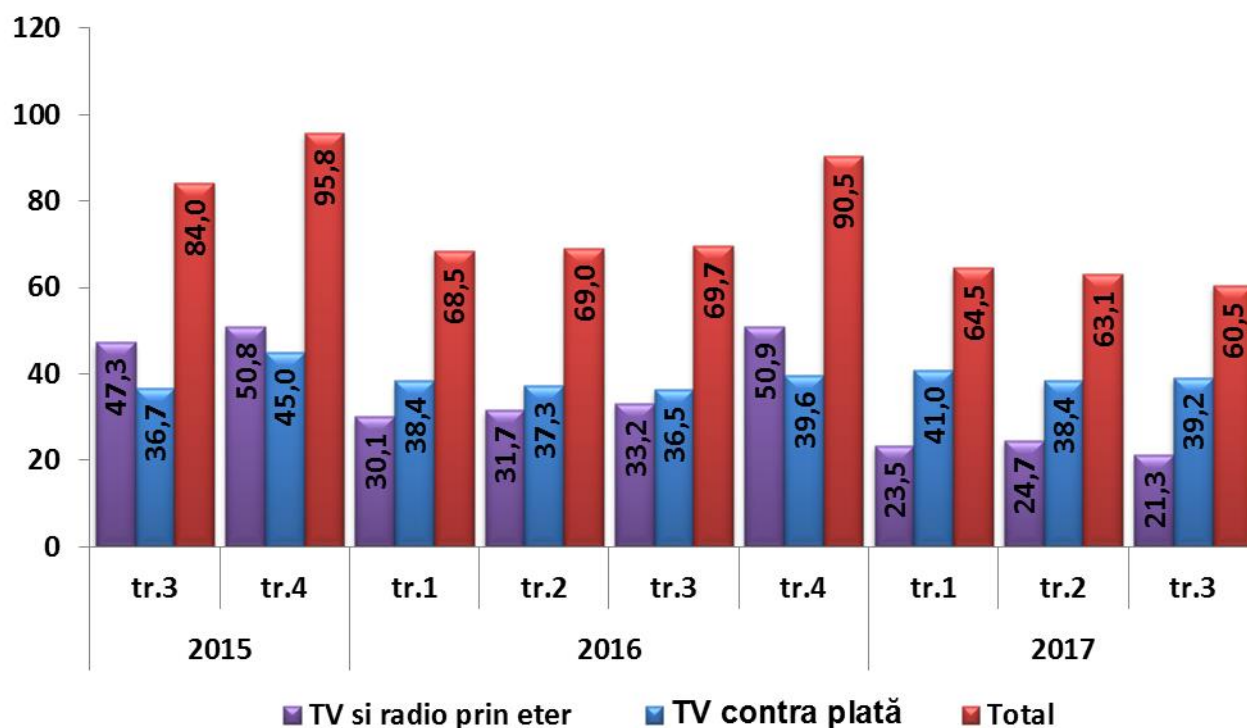

Figura 43. Evoluția veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale (mil. lei)

În perioada de raport, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al furnizorilor de servicii TV contra plată a constituit în mediu 45 lei (Figura 44). Cel mai mare furnizor de pe acest segment de piață „Sun Communications” S.R.L. a înregistrat un ARPU de 33,7 lei, S.A. „Moldtelecom” – un ARPU de 72,4 lei, iar „TV-Box” SRL⁶ – un ARPU de 34,6 lei.

⁶ *Datele pentru trimestrul II al anului 2017 sunt estimative, dat fiind faptul că furnizorul de servicii TV contra plată „TV-Box” SRL nu a prezentat datele statistice pentru această perioadă.

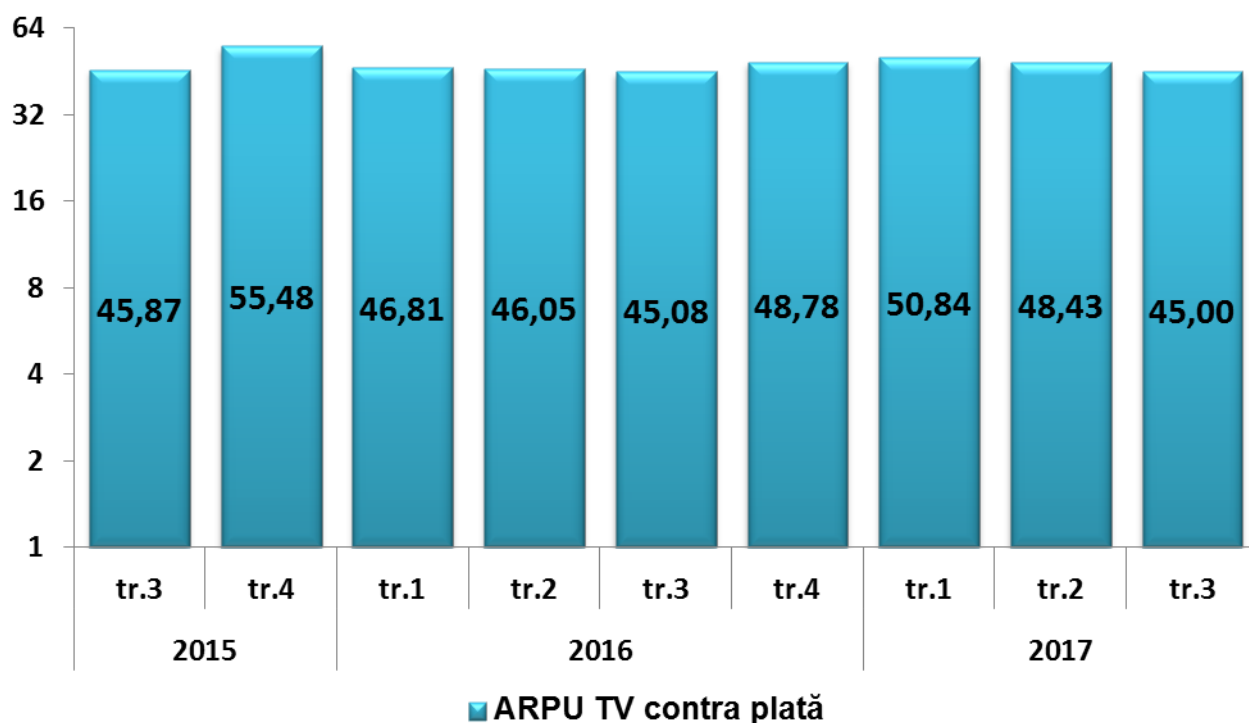

Figura 44. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator ARPU (lei)

În perioada de referință, cele mai importante cote pe piața serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri, au fost deținute de S.A. „Moldtelecom” – 33,5%, „Sun Communications” S.R.L. – 23,6%, „TV-Box” SRL – 12,6%, iar a altor furnizori a constituit 30,4% (Figura 45).

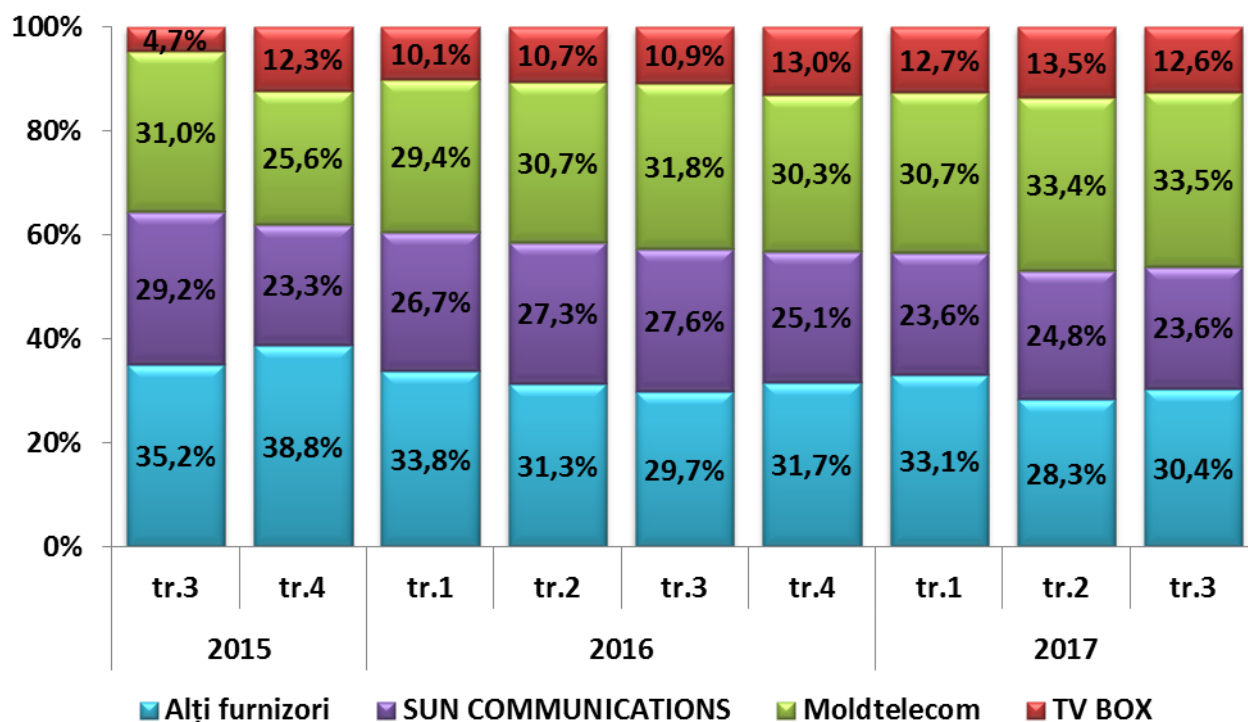

Figura 45. Evoluția structurii pieței serviciilor TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri

5.2 Abonați și penetrare

În tr.3 2017, numărul abonaților la serviciile TV contra plată a totalizat 319,4 mii, iar rata de penetrare a acestor servicii, raportată la 100 de locuitori, a alcătuit 9% (Figura 46).

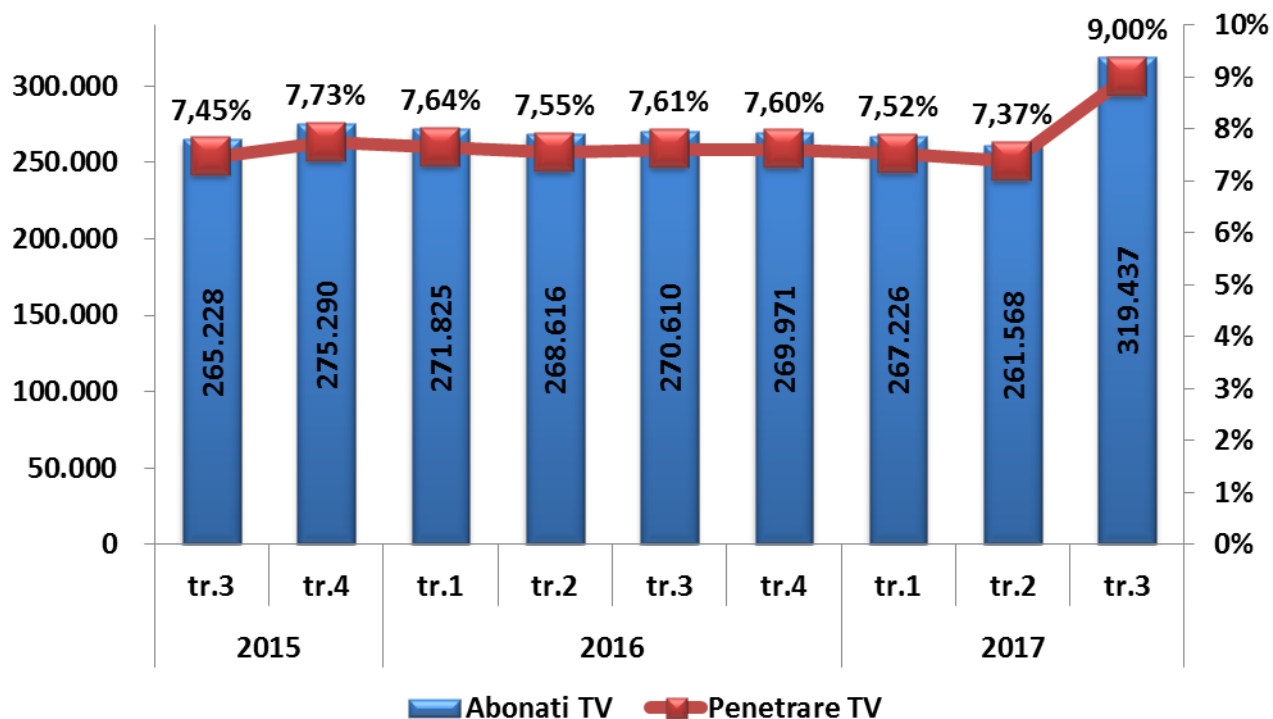

Figura 46. Numărul de abonați și ratele de penetrare a serviciilor TV contra plată

Astfel, numărul utilizatorilor la serviciile TV contra plată a "Sun Communications" S.R.L. a constituit 89,7 mii, a "TV BOX" S.R.L. – 77,2 mii, S.A. "Moldtelecom" – a constituit 60,7 mii utilizatori (Figura 47).

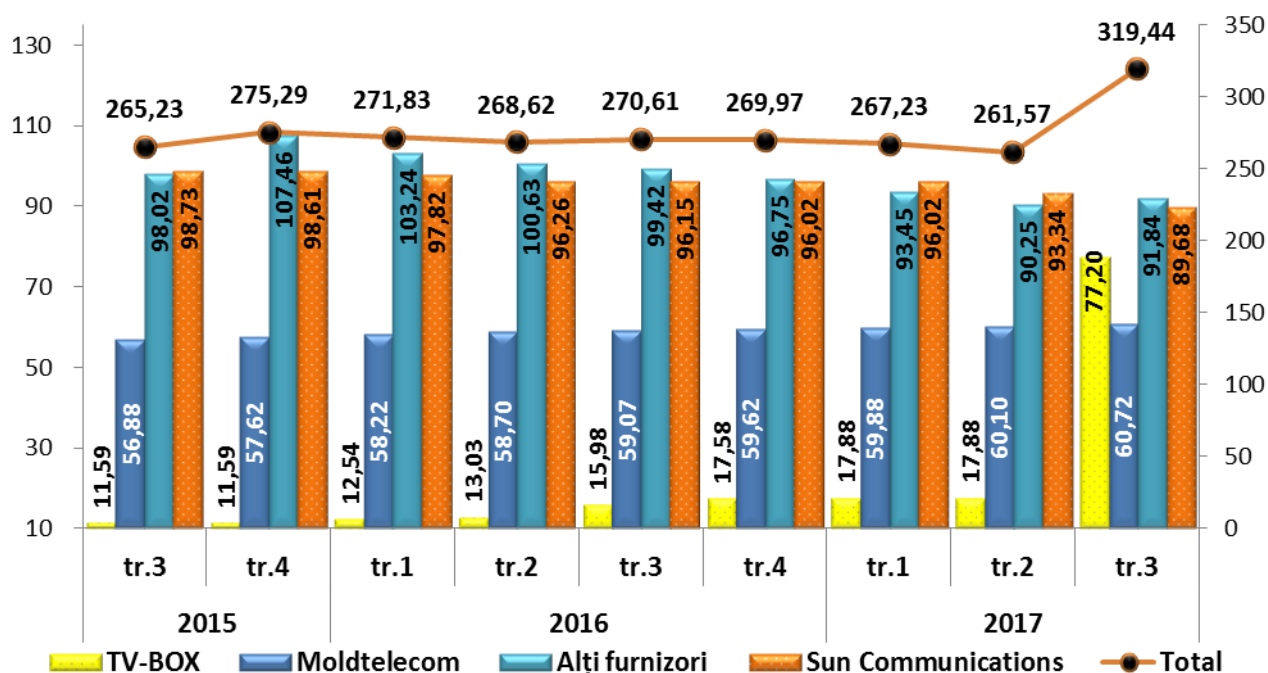

Figura 47. Evoluția numărului de abonați la serviciile TV contra plată (mii)

Din numărul total al abonaților la serviciile TV contra plată, 181,1 mii (56,7%) sunt abonați ai rețelelor TV prin cablu, 138,3 mii (43,3%) - la serviciile IPTV (Figura 48).

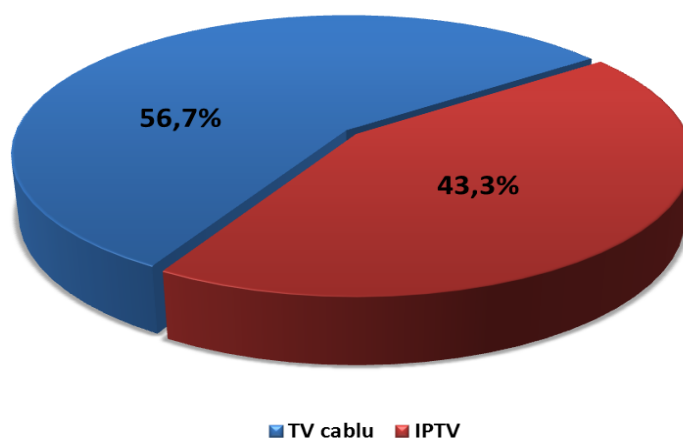

Figura 48. Structura abonaților la serviciile TV contra plată, în funcție de tehnologie

În perioada de raport, numărul utilizatorilor care beneficiază de conținut TV în format digital a însumat 218,5 mii, iar al celor care recepționează semnalul TV în format analog – a alcătuit 173,9 mii. Cota abonaților la serviciile TV contra plată în format analog a constituit 44,3%, iar a utilizatorilor TV în format digital – de 55,7% (Figura 49).

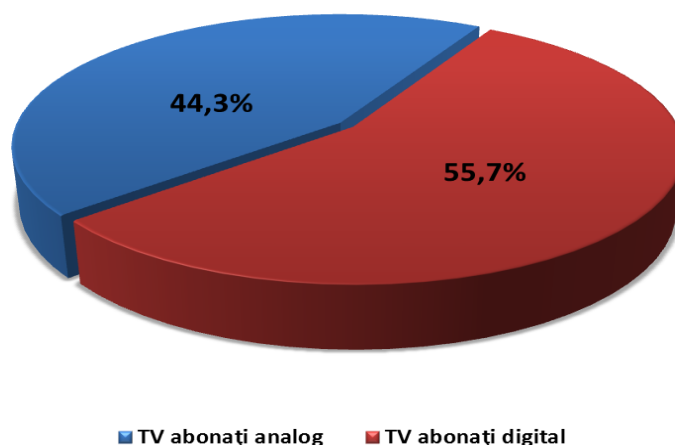

Figura 49. Structura abonaților la serviciile TV contra plată - analog/digital

Majoritatea absolută a abonaților care recepționează semnalul TV în format digital sunt abonați ai serviciilor TV digital prin cablu coaxial și IPTV (Figura 50). Cota abonaților la serviciile TV digital prin cablu este de 36,7%, iar IPTV - de 63,3%.

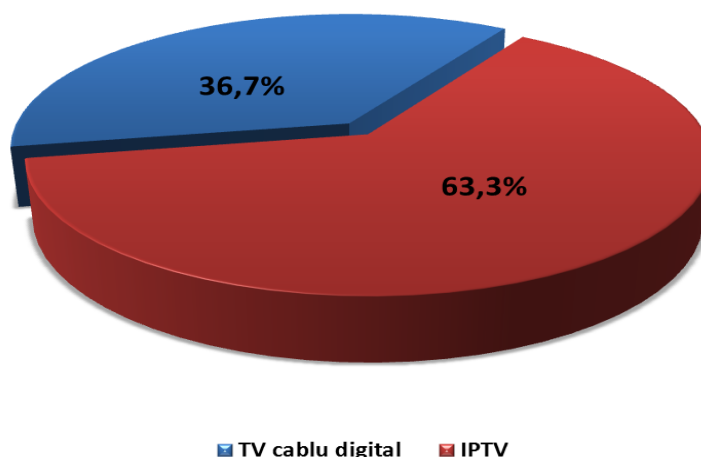

Figura 50. Structura abonaților la serviciile TV digital, în funcție de tehnologia de recepție

În tr.3 2017, cea mai mare cotă de piață, în funcție de numărul de abonați la serviciile TV contra plată, de 28,1% a fost deținută de "Sun Communications" S.R.L., „TV-Box” SRL a deținut o cotă de piață de 24,2%, iar S.A. "Moldtelecom" – de 19% (Figura 51).

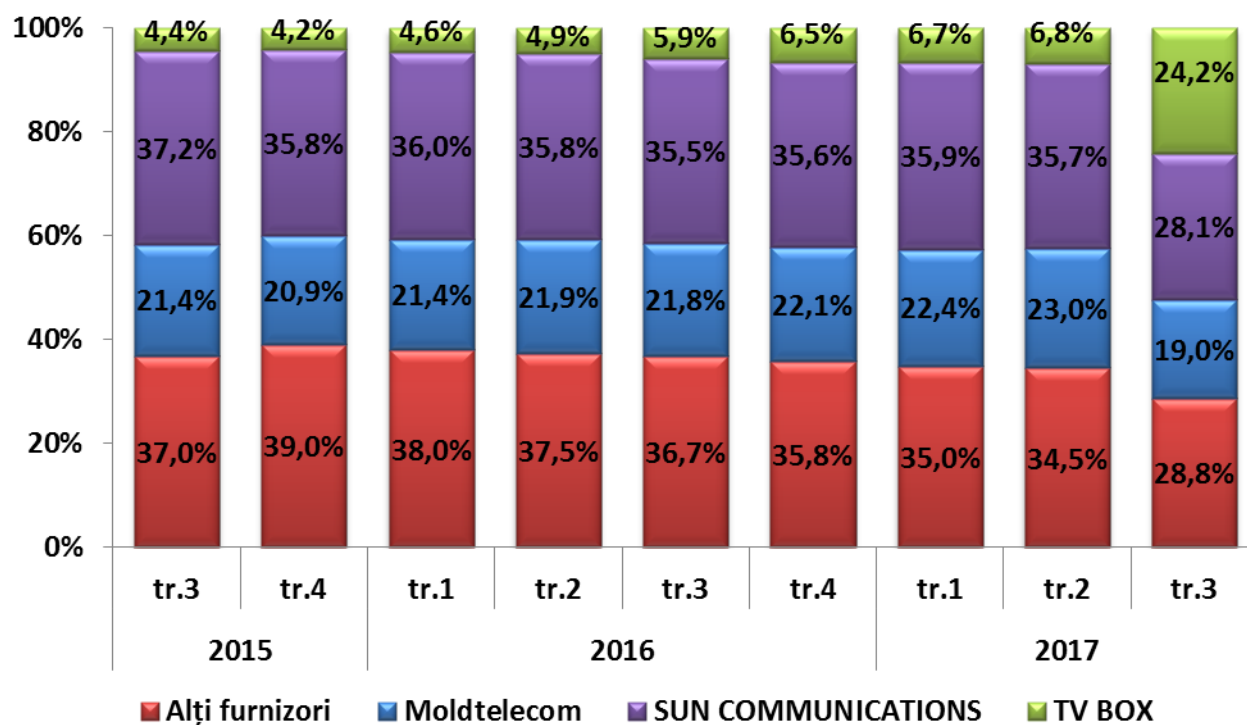

Figura 51. Structura pieței serviciilor TV contra plată, în funcție de numărul de utilizatori

Prezentul Raport este disponibil și în varianta electronică. Pentru a-l deschide accesați <http://anrceti.md/fileupload/62> „Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III - 2017” sau scanați QR codul cu ajutorul smartphone-ului sau tabletei.